

KARLSØY KOMMUNE

ØKONOMIPLAN 2018 - 2021 BUDSJETT 2018

**Kommunestyrets vedtak
13.12.17**

<i>Politisk behandling</i>	<i>Saksnr.</i>	<i>Dato</i>
<i>Formannskap</i>	<i>151/17</i>	<i>22.11.17</i>
<i>Off. ettersyn</i>		<i>23.11.17 - 12.12.17</i>
<i>Kommunestyre</i>	<i>95/17</i>	<i>13.12.17</i>

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Innledning.....	3
2. Sammenhengen med øvrig planverk	4
2.1) Kommuneplanens samfunnsdel	4
2.2) Sektorplaner.....	5
3. Kommunens rammebetingelser.....	7
3.1) Befolkningsutvikling og -prognose	7
Sammenligning med landet.....	8
3.2) Frie inntekter.....	9
3.2. 1 Skatt og rammetilskudd.....	9
3.2. 2 Eiendomsskatt	10
3.3) Lønns- og prisvekst og pensjon	10
4. Drift	11
4.1) KOSTRA	11
4.2) Administrativ organisering og bemanning	14
4.3) Utviklingstrekk og utfordringer	14
4.4) Mål og styring.....	18
5. Ubalanse og tiltak på drift	19
5.1) Konsekvensjustering	19
5.2) Nye tiltak.....	22
5.3) Tiltak for å få balanse mellom inntekter og utgifter.	24
6. Investeringer.....	32
Planlagte investeringer i perioden:	32
7. Økonomiske oversikter og nøkkeltall	34
7.1 Skjema 1 A – drift.....	34
7.2 Skjema 1 B - drift.....	35
7.3 Økonomisk oversikt drift	36
7.4 Skjema 2 A – investering	37
7.5 Skjema 2B - investering.....	38
7.6 Økonomisk oversikt investering	39
7.7 Finansielle nøkkeltall	40
8. Formannskapetets innstilling til vedtak av årsbudsjett for 2018 og økonomiplan for 2018 – 2021.....	42
9. Kommunestyrets endelige vedtak	48

Vedlegg

1. Innledning

Rådmannen har på oppdrag fra kommunestyret utarbeidet forslag til økonomiplan. Dette forslag skal behandles av formannskapet som i sitt møte 22/11 skal lage innstilling til kommunestyret.

Karlsøy kommune har i planperioden 2018 – 2021 behov for å gjennomføre betydelige tiltak for å få balanse i økonomien. Kommunens tjenestenivå må senkes for å redusere utgifter, og tiltak for å øke inntektene må vurderes. Behovet for disse tiltak skyldes bla. følgende forhold:

- Realnedgang i frie inntekter som følge av statsbudsjettet. (- 1,5 % i 2018)
- Folketallsutvikling som er lavere enn den nasjonale vekst gir redusert rammeoverføring.
- Tidligere økonomiplaner er balansert med reelle tiltak første år i planperioden, men med svært usikre tiltak de 3 siste år i planperioden.
- Statlige reformer og krav til kommunale tjenester har påført kommunen økte kostnader.

Ledere fra alle avdelinger har deltatt i administrasjonens budsjettarbeid. Det er fra fagtjenestene kommet flere forslag om nye driftstiltak som er godt begrunnet i innbyggernes behov og rettigheter. Flere av disse forslagene er også forankret i kommunestyrevedtatt planverk, men administrasjonen har ikke funnet økonomi til å ta de med i budsjettforslaget.

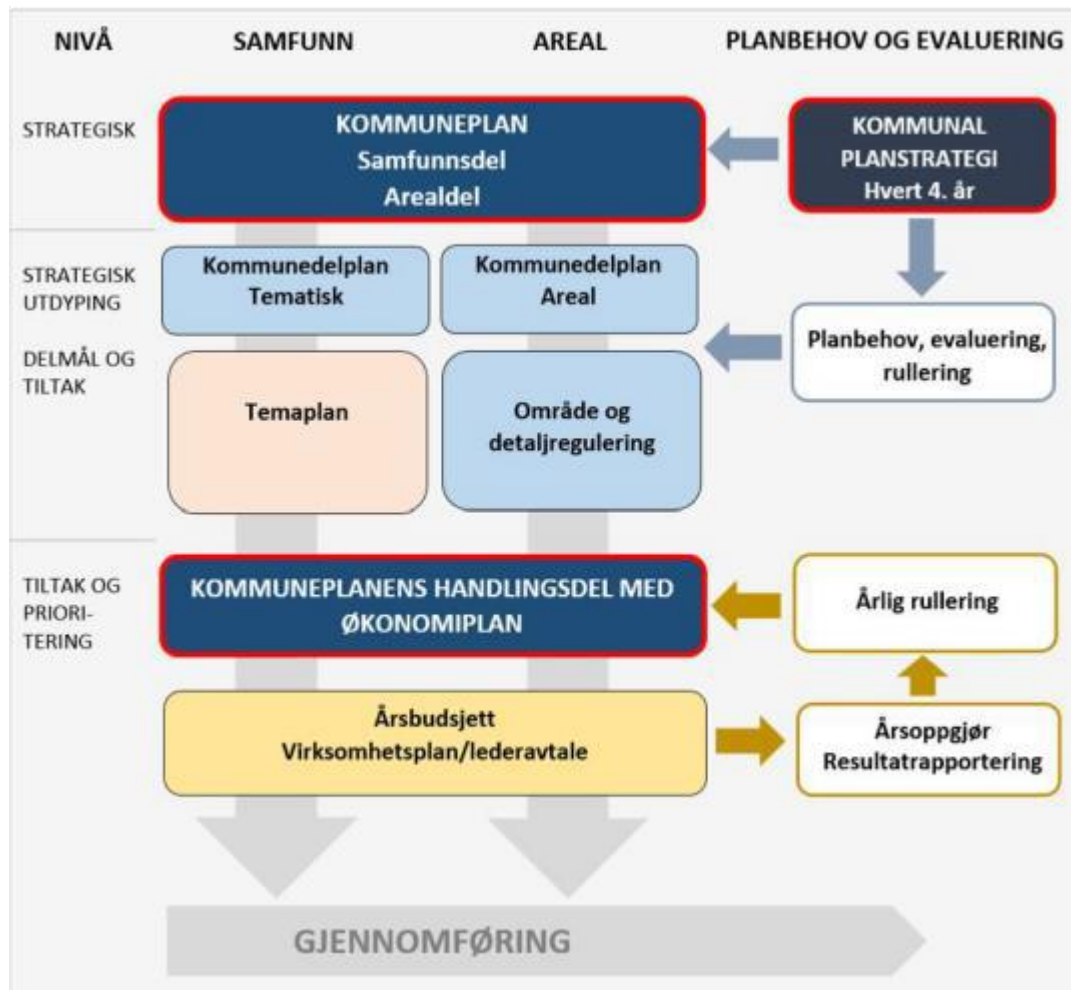
Kommunen har pr. oktober 2017 244 årsverk regnet i faste stillinger. Det er den høyeste bemanning som er registrert i kommunen, og har sammenheng med økning i kommunens oppgaver. Ut fra kommunens samlede inntekter er bemanningen for høy til å være bærekraftig. Det må derfor gjøres bemanningskutt. Dette vil få betydning for tjenesteproduksjonen, ved at oppgaver opphører og/eller at nivå og omfang av tjenester må reduseres.

Framskrevet demografisk utvikling er en annen trussel mot kommunens bærekraft. Denne utviklingen må endres. Det er derfor svært viktig å lykkes med strategisk næringsutvikling, og gjennomføring av tiltakene i kommunens strategiske næringsplan. Nye arbeidsplasser vil gi en mer bærekraftig sammensetning av befolkningen, og bedre grunnlag for å yte kommunale tjenester. Hovedmålet i strategisk næringsplan om å gjøre Karlsøy til en av de ledende kommuner for produksjon av sjømat, vil bety at det må satses på å legge til rette for vekst i denne næringen. Regjeringen har signalisert at de kommuner som får vekst i denne næringen, også vil bli tilgodesett med betydelige merinntekter gjennom havbruksfondet.

2. Sammenhengen med øvrig planverk

Økonomiplanen er en del av det kommunale plansystemet. Den skal ta utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel med handlingsplan, ha et 4-årig perspektiv og rulleres årlig.

En vanlig måte å fremstille sammenhengene i plansystemet er slik:

Kilde: Kommunens planstrategi 2016-19

2.1) Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Kommuneplanens samfunnsdel skal inneholde handlingsdel, og skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet, jf. plan- og bygningsloven § 11-2.

Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel nærmer seg slutføring. Høringsrunden er nylig avsluttet og planen kommer til vedtak i desember. Bolyst og næringsutvikling er de to

hovedpilarene i høringsforslaget og dette har vært veiledende for rådmannens arbeid med BØP-tiltak.

2.2) Sektorplaner

Kommunestyret vedtok kommunal planstrategi for perioden 2016 – 2019 i oktober 2016. Gjennom denne har kommunestyret gitt føringer for hvilke planer de ønsker å prioritere denne perioden, enten som nye planer eller revidering/oppdatering av gjeldende planer.

I vedtatt planstrategi er følgende sektorplaner omtalt (i år tilføyd planlagt tidspunkt for ferdigstilling for det som gjenstår pr oktober 2017):

Organisatoriske planer/stabsavdeling:

- Kommunikasjonsstrategi, ferdigstilles vinter 2018
- Arkivplan, ferdigstilles høsten 2017

Drift og utvikling:

- Kommuneplanens arealdel, revideres 2019
- Strategisk næringsplan, ferdigstilles vinter 2018
- Helhetlig ROS-analyse, ferdigstilles vinter 2018
- Overordna beredskapsplan, ferdigstilles 2019
- Beredskapsplan Gamnes vannverk, ferdigstilles 2019
- Beredskapsplan Hansnes vannverk, ferdigstilles 2019
- Beredskapsplan Stakkvik vannverk, ferdigstilles 2019
- Beredskapsplan Karlsøya vannverk, ferdigstilles 2019
- Beredskapsplan Kokkevollen vannverk, ferdigstilles 2019
- Beredskapsplan Vannvåg vannverk, ferdigstilles 2019
- Beredskapsplan Vannvalen vannverk, ferdigstilles 2019
- Plan for idrettsbygg og -anlegg, ferdigstilles 2018
- Hovedplan vannforsyning, ferdigstilles 2018
- Hovedplan avløp, ferdigstilles 2018
- Trafikksikkerhetsplan, ferdigstilles 2019
- Kommunedelplan for klima og energi, ferdigstilles 2019
- Områderegulering Hansnes industriområde, ferdigstilles 2018
- Detaljregulering Vannvåg, ferdigstilles 2019
- Detaljregulering Gamnes boligfelt, ferdigstilles 2018
- FDV-plan bygg, boliger og anlegg, ferdigstilles 2018

Helse og omsorg:

- Plan for folkehelsearbeid. Inngår som del av kommuneplanens samfunnsdel
- Plan for helse- og sosialberedskap, ferdigstilles 2018
- Smittevernplan, ferdigstilles 2018
- Plan for psykisk helsearbeid, ferdigstilles 2018
- Rusmiddelpolitisk handlingsplan, ferdigstilles 2018

Opplæring:

- Oppvekstplan, ferdigstilles 2018
- Beredskapsplaner barnehager og skoler, ferdigstilles 2018
- Kommunale forskrifter barnehager og SFO, revideres fortløpende
- Overordnet plan overgang barnehage/skole, ferdigstilles 2018
- Handlingsplan mot mobbing, ferdigstilles 2018
- Plan flerspråklige barn i barnehage, ferdigstilles 2018

3. Kommunens rammebetingelser

3.1) Befolkningsutvikling og -prognose

Figuren under viser prognostisert utvikling i befolkningens alderssammensetning og total folkekemengde i BØP-perioden 2018-21. Tallene for 2010 og 2017 er faktiske tall. Prognosen er basert på tall fra SSBs modell med alternativet høy aldring.

	2010	2017	2018	2019	2020	2021
0-1 år	40	34	34	34	34	34
2-5 år	83	76	76	77	77	75
6-15 år	281	180	176	167	165	163
16-22 år	232	187	180	177	175	172
23-66 år	1309	1269	1266	1268	1268	1268
67-79 år	302	379	385	393	395	400
80-89 år	116	126	135	137	140	142
90 år og eldre	16	26	25	24	23	23
Sum folketall	2379	2277	2277	2277	2277	2277
Barn og unge (0-15 år)	404	290	286	278	276	272
Voksne (16-66 år)	1541	1456	1446	1445	1443	1440
Eldre (67 år og over)	434	531	545	554	558	565
%-vis endring fra 2010:						
Barn og unge (0-15 år)		-28,22 %	-29,21 %	-31,19 %	-31,68 %	-32,67 %
Voksne (16-66 år)		-5,52 %	-6,16 %	-6,23 %	-6,36 %	-6,55 %
Eldre (67 år og over)		22,35 %	25,58 %	27,65 %	28,57 %	30,18 %

Som vi ser av oppsummeringen nederst i tabellen er det fortsatt bare i gruppen over 67 år vi har en økning i perioden. For den yngste gruppen er det dramatisk med at nesten hver tredje barn/ungdom er blitt borte siden 2010. Et lyspunkt er at totalt folketall ser ut for å flate ut etter en nedadgående trend.

Fortsatt en stor utfordring at landet stadig vokser med over 1 % i året og totalt nesten 9% fra 2010. Med utgangspunkt i folketallet i 2010 burde vi nå vært rundt 2600 for å holde oss på snittet. Vi mangler altså over 300 for å være der og det er den største enkeltfaktoren som kan forklare de økonomiske utfordringene vi har hatt og fortsatt har siden folketallet i inntektssystemet ses opp mot gjennomsnittsøkning for landet.

I tillegg til den kortsiktige framskrivningen for de neste 4 årene tas også SSB sin prognose fram mot 2040 med. Også denne er basert på alternativ høy aldring. Prognosene kommer annet hvert år og siste oppdatering kom i juni i fjor.

	2017	2020	2025	2030	2040
0-5 år	110	105	99	92	80
6-15 år	180	181	188	185	165
16-66 år	1456	1367	1285	1225	1143
67-79 år	379	395	429	440	417
over 80 år	152	168	199	243	322
Sum	2277	2216	2200	2185	2127

SSB sin prognose viser altså at den nedadgående trenden fortsetter. Og vi ser at de samme endringene i aldersgruppene fortsetter. Når vi kommer til 2040 kan så mye som en tredjedel av befolkningen være over 67 år, mot bare en drøy femtedel i dag.

Rådmannen velger i sin prognose for de nærmeste 4 årene å legge til grunn et høyere folketall enn SSB. Dette ut fra at innretningen i budsjettet skal være med å legge til rette for næringsutvikling og boligbygging som kan være med å gi en ønsket tilflytting og demme opp noe for trenden. Rådmannens prognose gir 60 flere allerede i 2020 og det er derfor lite tilrådelig å øke dette mer i denne omgang.

Sammenligning med landet

Ettersom inntektssystemet i stor grad bygger på sammenligning av folketallet i den enkelte kommune med landsgjennomsnittet er det viktig å ha et bilde av hvordan vi ligger an. Tabellen viser utdrag av inntektssystemet basert på faktisk folketall 1. juli i år:

Aldersgrp	Karlsøy	Andel av gjennomsnitt i landet	Folketall som snitt landet	Avvik	Utslag i 1000 kr
0-1 år	34	66 %	52	-18	-206
2-5 år	76	71 %	107	-31	-4 614
6-15 år	180	65 %	277	-97	-10 360
16-22 år	187	93 %	201	-14	-177
23-66 år	1269	97 %	1308	-39	-364
67-79 år	379	158 %	240	139	3 653
80-89 år	126	165 %	76	50	5 612
over 90 år	26	135 %	19	7	1 538
	2277				-4 918

Kolonnen «andel av gjennomsnitt i landet» er hentet fra statsbudsjettet og viser om vi er over eller under snittet. Tall lavere enn 100% betyr at vi er færre enn snittet i den aktuelle aldersgruppen og tall over 100% viser at vi er flere. Ut fra tabellene ovenfor er det ikke noen overraskelse at vi ligger under for alle grupper under 67 år og over for de eldste. Disse tallene er viktig å ha med seg særlig i de tilfeller der Karlsøy sammenlignes med snittet for landet. Eksempelvis bør våre kostratall justeres med de aktuelle andelene når sammenligningsgrunnlaget er snitt for hele landet og ikke den aktuelle kostragruppa vi tilhører.

Kolonnen «Folketall som snitt landet» illustrerer hvordan våre 2277 innbyggere hadde vært fordelt på aldersgruppene om vi var lik gjennomsnittet. Kolonnen avvik illustrerer da tilsvarende hvor mange vi har færre eller flere enn snittet.

Kolonnen «Utslag i 1000 kr» viser hvordan andeler under eller over snittet gir hhv trekk eller påplussing i rammetilskudd. Vi ser da at vi får trekk på ca 15 millioner for barnehage og skole ettersom vi «mangler» rundt 130 barn. Tilsvarende er det for gruppen over 67 år et påslag på ca 10 millioner i ramma. Men totalt altså et trekk på 5 millioner pr år fordi vi har lavt folketall. Utslagene i årene utover perioden blir enda større i feil retning. Dette må etter rådmannens oppfatning gi utslag i både totalt tjenestetilbud og føring for hvor reduksjoner bør hentes. Alternativt kan det også suppleres med andre inntekter for å videreføre et høyt driftsnivå.

3.2) Frie inntekter

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter (fra private og foretak), eiendomsskatt, momskompensasjon og andre ikke øremerkede statlige tilskudd, og er hovedfinansieringskilden for driftsrammene.

3.2. 1 Skatt og rammetilskudd

Kommunene får i forslag til statsbudsjett samlet sett en vekst i frie inntekter på 3,8 milliarder i 2018. Kommunene i Troms anslås samlet sett å få vekst noe under gjennomsnittlig vekst på landsbasis.

For Karlsøy kommune innebærer forslaget til statsbudsjett en realNEDGANG i frie inntekter på 1,5 prosent. Realnedgang betyr at økningen vår er lavere enn det som trengs for å dekke pris- og lønnsvekst. Dette skyldes som vanlig i hovedsak nedgang i folketall som vist foran og betyr at vi ligger dårlig an allerede før vi legger inn nødvendige midler for å videreføre dagens drift. Nedgangen er doblet sammenlignet med i fjor og de foregående årene.

Rådmannens budsjettforslag er fullt ut basert på regjeringens forslag til statsbudsjett som kom i begynnelsen av oktober. Tabellen nedenfor viser utvikling i de frie inntektene de siste årene og prognose for økonomiplanperioden basert på folketallsprognosen vist i kap. 3.1.

1000 kr	Regnskap		Budsjett				
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Skatt	46 139	49 979	48 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Rammetilskudd	110 738	112 895	116 300	116 700	114 200	113 000	111 700
Sum frie inntekter	156 877	162 874	164 300	166 700	164 200	163 000	161 700
<i>Nominell vekst (%)</i>		3,82 %	0,88 %	1,46 %	-1,50 %	-0,73 %	-0,80 %

Som vi ser gir den manglende folketallsøkningen en veldig svak utvikling i inntekter alle år i perioden. Vi ser i år for første gang at årets anslag for slutten av perioden er lavere enn fjorårets – og det etter prisjustering i år.

3.2. 2 Eiendomsskatt

Ordinær sats for eiendomsskatt er i BØP i fjor satt til 6,5 promille for boliger og hytter og 7 promille for andre eiendommer i 2017. Det er i 2017 gjennomført kontorjustering med 10 % for alle eiendommer. Opplegget med kontorjustering er videreført i gjeldende BØP.

Rådmannen foreslår nå at det i løpet av 2018 og 2019 gjennomføres en omtaksering av alle eiendommer med innføring av nye takster fra 2020. Dette ut fra at gjeldende takster er fra 2007 og lovens hovedregel er at ny taksering skal skje hvert tiende år. I tillegg til å oppfylle loven vil en omtaksering også gi en mulighet for å kvalitetssikre grunnlagene både for eiendomsskatt, kommunale avgifter og matrikkelen. Erfaring fra andre kommuner som nettopp har taksert er at det med stor sannsynlighet fins eiendommer som i perioden etter 2007 ikke har blitt taksert eller har mindre feil. I tillegg til antatt høyere takster vil vi altså kunne påregne et høyere grunnlag som kan gi mulighet for reduksjon av skattesatsen. Rådmannen foreslår at noe av det høyere takstgrunnlaget brukes til å øke skatteinntekten. Kontorjustering vil da være aktuelt kun for 2018 og 2019.

3.3) Lønns- og prisvekst og pensjon

Lønns- og prisvekst

I statsbudsjettet anslås prisveksten for kommunale varer og tjenester (kommunal deflator) fra 2017 til 2018 til 2,6 %. Kommunenes lønns- og prisvekst skal kompenseres ved å øke rammetilskuddet med den kommunale deflatoren, men den er i år ikke brukt på Nord-Norgetilskuddet og småkommunetilskuddet. Kommunal deflator er sammensatt av lønnsveksten og prisveksten på varer og tjenester:

Lønnsvekst (vektes ca 2/3)	3,0 %
Prisvekst (vektes ca 1/3)	1,8 %

Statsbudsjettets forutsetninger er lagt til grunn ved prisjustering av budsjettet.

Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene

I budsjettforslaget er pensjonspremier basert på informasjon fra leverandørene lagt til grunn. Beregningene gir følgende beregningsstaser for 2018 (2017-sats i parentes):

- KLP 22,0 % av brutto lønnsutgift for fellesordningen (22,0)
- KLP 20,5 % av brutto lønnsutgift for sykepleiere (20,5)
- SPK 12,25 % av brutto lønnsutgift (10,25)

Totalt sett en økning fra i fjor som utgjør ca. 350.000,- kun for SPK i årsvirkning for ordinær premie.

For første gang har både KLP og SPK laget anslag for premieavvik 4 år framover og disse beregningene er benyttet. Totalt sett er årets oppdatering noe bedre for oss inkludert mindre svingninger fra år til år enn det som har vært før. Allerede fra 2019 går tilbakebetalingen betydelig opp slik som varslet og det stiger mer enn tidligere årene utover.

4. Drift

4.1) KOSTRA

KOSTRA-tall for 2014, 2015 og 2016

Kilde: SSB

Kommunegruppe 06 er 47 kommuner som er sammenlignbare ut fra folketall, inntekts- og utgiftsnivå. 8 av kommunene er i Troms. Sammenligning med egen kostragruppe er å foretrekke foran landsgjennomsnittet da forutsetningene er mer lik og det kan da forventes mer likhet i tjenestetilbudet. Eksempelvis er alderssammensetningen hos oss vesentlig annerledes enn i landet.

	2014		2015		2016	
	Karlsøy	grp 06	Karlsøy	grp 06	Karlsøy	grp 06
Finansielle nøkkeltall:						
Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekt	4,7	3	4,5	2	4,8	2,8
Netto lånegjeld i kr. pr. innbygger	84241	72490	85148	78475	96682	87430
Frie inntekter i kr. pr. innbygger	68429	68850	68746	69891	71656	72632
Brutto driftsutgifter i kroner pr innbygger	96175	119210	99015	122228	101847	126880
Brutto driftsinntekter i kroner pr innbygger	98378	120180	102328	123288	106956	129368
Netto driftsutgift i kr. pr. innbygger	71269	78605	72251	80889	74398	83844
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinnt.	0	6,6	0,1	6,7	3,4	8,8
Eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinnt	4	5,8	6,2	6	5,8	5,8

Vi ser at lånegjelda hos oss fortsatt er høyere enn gruppa og at vi fortsatt er et godt stykke unna gruppa i reserver på fond. Omregnet til oss ville 8,8 % utgjøre ca 20 millioner.

	2014		2015		2016	
	Karlsøy	grp 06	Karlsøy	grp 06	Karlsøy	grp 06
Lønn i % av totale lønnsutgifter						
Administrasjon og styring	11,3	11	10,4	10,1	10,3	10,1
Barnehage	9,8	8,8	8,3	8,2	8,5	8,3
Grunnskole	21,9	21,5	20,3	21,1	18	21,1
Helse- og omsorg	48,6	46,3	47,1	44,1	50,9	45,2
Barnevern	3,1	2,5	3,2	2,3	2,7	2,2
Næring	2	1,6	0,8	1,4	0,5	1,4
Fysisk planlegging	1,6	1,5	1,4	1,4	1,7	1,5

Karlsøy kommune
ØKONOMIPLAN 2018 - 2021

	2014		2015		2016	
	Karlsøy	grp 06	Karlsøy	grp 06	Karlsøy	grp 06
Prioritering:						
<i>Netto driftsutgift i % av totale netto driftsutgifter:</i>						
Administrasjon og politikk	14,3	14,6	13,1	13,9	13,9	13,1
Barnehage	8,1	8	7	7,5	7,7	7,6
Grunnskoleopplæring	22,9	22,2	20,3	21,7	18,8	21,4
Kommunehelse	5,8	6,2	6,2	6,2	6,3	6,6
Pleie og omsorg	38,3	36	37,9	34,2	39,5	35,1
Sosialtjeneste	2,6	2,8	2,4	3,5	2,6	4,1
Barnevern	3,1	3,2	3,4	3,2	3,2	3,4
Kultur	2,6	3,9	1,9	3,8	2,1	3,7
Kirke	1	1,7	1	1,7	1,2	1,7
Samferdsel	2,5	3	1,9	3	2,4	2,9
Næring	0,6	-3,2	0,9	-0,7	0,4	-1,6
Brann m.m	1,2	1,7	1,4	1,7	1,5	1,8

Vi ser at det i liten grad har vært endringer siste år.

	2014		2015		2016	
	Karlsøy	grp 06	Karlsøy	grp 06	Karlsøy	grp 06
Netto driftsutgift pr. innbygger:						
Barnehage	5805	6296	5039	6088	5729	6397
Grunnskole	15996	17516	14552	17647	13758	17771
Pleie- og omsorg	27285	28269	27365	27645	29364	29414
Kommunehelse	4159	4860	4495	5047	4375	5346
Barnevern	2236	2535	2450	2443	2347	2866
Eiendomsforvaltning	6766	7842	6459	7828	6923	8328
Fysisk planlegging	487	709	450	708	483	704
Plansaksbehandling	253	309	436	339	289	368
Samferdsel	1759	2361	1345	2425	1784	2472
Netto driftsutgift i brukergruppa						
Barnehage. Pr. innb 1-5 år	139863	137976	123656	134803	143088	143377
Grunnskole. Pr. innb 6-15 år	183990	156646	180478	161623	169962	164087
Pleie/omsorg. Pr. innb over 67 år	126943	141203	121019	134237	127376	140000

For utgifter pr innbygger ser vi at vi er tilnærmet uforandret mot gruppa siste år. Men pr bruker er vi på skole fortsatt over gruppa som følge av at elevtallet går raskere ned enn det vi klarer å ta ned utgiftene. For barnehage har vi tatt igjen gruppa, hovedsakelig fordi vi har økt med 1 barnehage uten at det er tilkommet flere barn.

Karlsøy kommune
ØKONOMIPLAN 2018 - 2021

	2014		2015		2016	
	Karlsøy	grp 06	Karlsøy	grp 06	Karlsøy	grp 06
Produktivitet:						
Barnehage. Korr oppholdstimer pr. årsverk	7895	9494	10373	9694	9981	9481
Barnehage. Korr bto driftsutg. pr. barn	198636	181553	183203	176966	185877	189107
Grunnskole. Lønnsutgifter pr elev	137122	125250	141815	130250	144810	134353
Grunnskole. Korr brutto driftsutg. pr. elev	174720	163067	178384	170489	177948	170872
Pleie- og omsorg: Årsverk pr. bruker	0,43	0,49			0,58	0,53
Utgift pr. oppholdsdøgn i institusjon	3196	3466	3122	3448	2881	3399
Pleie- og omsorg. Korr brutto dr.utg pr. bruker	362943	406870	338522	403301	401095	436685
Kommunehelse. Brutto driftsutgift pr. innb	5122	6576	5523	6923	5428	8437
Brutto driftsutgift eiend.forvaltning pr. m2	795	859	846	861	893	920
Energikostnad eiendom pr m2	115	118	105	112	115	120
Gj.snitt saksbeh.tid for byggesak 3 ukers frist	83	22	15	19		
Brutto driftsutgift pr. km kommunal vei	113290	88216	111710	89063	110645	84045

Helse og omsorg følger i stor grad gruppa, men vi ser at bemanningsfaktoren har økt mer hos oss enn gruppa og vi ligger nå over. Barnehage hadde en positiv utvikling i 2015 men den er snudd i og med økning i antall barnehager. Vi ser også at vi fortsatt bruker betydelig mer enn gruppa på kommunale veier.

	2013		2014		2015	
	Karlsøy	grp 06	Karlsøy	grp 06	Karlsøy	grp 06
Dekningsgrader						
Barnehage. Andel barn 0-5 år med plass	68,5	76	67,3	76,3	81	75,7
Grunnskole. Andel elever med spesundervisning	7,9	10,4	8,2	10,4	9,8	10,3
PLO. Plasser i sykehjem i % av innb. Over 80 år	18,6	25,4	28,2	24,9	25	24,7
Barnevern. Barn med tiltak ift innbygger 0-17 år	9,4		8,2			
Mottakere av hj.tjenester pr.1000 innb. Over 80 år	464	395	486	391	461	369
Areal i m2 førskolelokaler pr barn 1-5 år	16,9	11	17,3	12,7	12,3	12,4
Kommunalt disponerte boliger pr. 1000 innb	31	36	31	36	32	38
Areal m2 skolelokaler pr barn 6-15 år	35,9	31,5	37,3	33,5	45,3	32,4
Utdypende tjenesteindikatorer:						
Gjennomsnitt antall elever pr. skole	64	76	61	77	77	79
Gjennomsnitt gruppestørrelse skole	6,6	8,7	7	8,6	7,4	8,9

Mye likt som forrige år; mye areal i bruk i skole og barnehage og raus tildeling av hjemmetjenester.

Rådmannen startet i år et arbeid med økt bruk av Kostra i planleggingen. Vi kom ikke helt i mål som tenkt til BØP-arbeidet, men fortsetter neste år og tenker at det vil vises allerede fra årsmeldingen.

4.2) Administrativ organisering og bemanning

Administrativ organisering ble behandlet på nytt i kommunestyret i februar med vedtak om overgang til etatsmodellen fra august. Rådmannens forslag er strukturert ut fra det.

Ved inngangen til 2018 vil vi ha følgende organisering og bemanning (årsverk før evt. tilføring av nye eller kutt/inntrekk av stillinger):

Stab	22,20 årsverk
Opplæringssetaten	71,08 årsverk
(Hansnes skole 30,74)	
(Ringvassøy barnehage 20,75)	
(Vannøy oppvekstsenter 18,59)	
Helse og omsorgsetaten	121,64 årsverk
(Helse og familie 18,0)	
(Sykehjemmet 51,0)	
(Hjemmetjenesten 32,26)	
(PU-tiltak 19,38)	
Drift og utviklingsetaten	19,92 årsverk
(Utviklingsavdelingen 6,9)	
(Driftsavdelingen 12,02)	
Totalt antall årsverk pr 31.12.17	234,84

Totalt er det da 234,84 årsverk fast bemanning i forkant av iverksetting av stillingsreducerende tiltak (232,3 i 2016). I tillegg kommer til enhver tid pågående prosjekter finansiert av eksterne midler.

4.3) Utviklingstrekk og utfordringer

Som del av arbeidet med kommunereformen i 2016 utarbeidet rådmannen Karlsøyalternativet med status og vurdering av mulighetene for framtidig tjenestetilbud i Karlsøy med utgangspunkt i at vi fortsetter som egen kommune innenfor de varslede endringer som kommer fra 2018 og 2020. Innholdet i utredningen vurderes fortsatt som relevant selv om det ikke omtales nærmere her. Rådmannen har utfordret hver etat på å komme med en kort oppsummering av de utfordringer som de ser som mest fremtredende og nærliggende i planperioden.

Stab og felles:

Når vi i løpet av høsten får på plass kommuneplanens samfunnsdel med kommunestyrets målsettinger fram mot 2030 ser rådmannen det som den viktigste utfordringen å få koordinert kommunens egeninnsats på best mulig måte. Skal vi klare å oppnå økt bolyst og mer næringsutvikling er det en rekke tiltak som må gjøres på tvers av etatene. Pr i dag er kapasiteten til slikt arbeid for liten. Styrking her som bidrar til flere arbeidsplasser og nye innbyggere vil på sikt opprettholde grunnlaget for mange av de kommunale tjenestene.

Helse og omsorgsetaten:

Endringer i folketall. Konsekvens for kostnader:

Tabellen nedenfor viser en beregning av kommunens merkostnader i kommende planperiode, knyttet til økt antall eldre, og dermed flere tjenestebrukere.

	2017	2018	2019	2020	2021
Innbyggere over 67 år	524	542	553	563	582
Merkostnad ift.2017		kr 2 292 000	kr 3 693 000	kr 4 968 000	kr 7 388 000

Kommunens netto driftsutgifter pr. innbygger over 67 år, var i 2016 kr. 127.376,-. Merkostnader (demografiomkostninger) er ovenfor beregnet ved å multiplisere dette beløpet med antall økning i innbyggere over 67 år. (SSB framskrivning). Merkostnad er i gjennomsnitt kr. 1.847.000,- årlig i BØP-perioden. I statsbudsjettet hvor kommunens frie inntekter tildeles, er det tatt hensyn til endringer i folketall, ved at en del av nominell vekst i frie inntekter er beregnet ut fra demografisk utvikling.

Frie midler i statsbudsjettet beregnet til tjenester innenfor helse og omsorg:

- Opptrappingsplanen rusfeltet: 300 mill.
- Tverrfaglig spesialisert behandling: 150 mill.
- Barnevernsreformen med økt kommunalt økonomisk ansvar: 200 mill.
- Helsestasjon og skolehelse: 754 mill.
- Rekruttering psykologer. Lovpålagt fra 2020: 155 mill.
- Pliktig aktivitetstilbud til hjemmeboende med demens: Videreført tilskudd.

Ovennevnte midler er altså frie midler for kommunen. Men staten viser i budsjettokumentene hvordan det er beregnet satsing på disse tiltak. Likevel er statens forutsetning om satsing avhengig av kommunestyrets prioriteringer siden dette er frie og ikke øremerkede midler.

Utfordringer framover:

- Rekruttering og utvikling av riktig kompetanse. Behov for tyngre kompetansemiljø.
- Flere brukere vil ha krav på tjenester. Dette ut fra styrkede rettigheter, økt kommunalt ansvar innen ulike pasientforløp, og forventet demografisk utvikling.
- Ivareta nye oppgaver som følge av endret oppgavefordeling mellom stat og kommune.
- Rus- og psykiatri. Brukere med omfattende heldøgnlige hjelpebehov i egen bolig.
- Yngre med behov for krevende pleie- og behandlingstilbud, også heldøgnlige tjenester.
- Ta i bruk ny tilgjengelig teknologi innen omsorg og kommunikasjon.
- Opprettholde og utvikle tjenestetilbudet, med knappere økonomiske rammer.
- Gjennomføring av kommunens vedtatte helse- og omsorgsplan. De fleste av planens tiltak synes ikke mulig å innarbeide i økonomiplan ut fra tilgjengelig ramme.
- Ta det økte ansvar som pålegges kommunen i de statlige reformene innen barnevern, og rus- og psykiatritjenesten.
- Samordne folkehelsearbeidet. Kommunen har ikke folkehelsekoordinator.

Opplæringsetaten:

Barnehagene

Karlsøy kommune har full barnehagedekning. I dag har alle barnehagene godt kvalifiserte og kompetente styrere. I tillegg har alle barnehagene pedagogiske ledere som er utdannet barnehagelærere. Det har vært noen utfordringer med utdanning/ videreutdanning på deltid-for å dekke bemanningsnorm.

Flere barnehager har /hatt et høyt sykefravær og med mangel på kvalifiserte vikarer har dette vært en stor utfordring. Det brukes mye tid på å få tak i både korttids og langtidsvikarer. Det er ikke uvanlig at fagledere/ barnehagestyrer må gå inn i avdelingene for å sikre forsvarlig drift, noe som igjen går ut over tid til strategisk og pedagogisk planleggingsarbeid.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Den nye rammeplanen gir rom for å trekke kommunens næringsliv og andre tilbud inn i den pedagogiske virksomheten, med mål om å synliggjøre en kommunal rød tråd i hele opplæringsløpet. Ut fra dette er det en utfordring for noen barnehager at barnetallet går ned. Når barnetallet i en barnehage er under 8-10 barn vil det være grunn til å tro at det går ut over den faglige kvaliteten. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosialisering, sosial kompetanse, kommunikasjon og språklig utvikling skal sees i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Sett i et pedagogisk perspektiv vil det by på store utfordringer når barnegruppen blir for liten.

Med den nye bemanningsnormen vil det i enkelte barnehager utløse en ekstra pedagogisk leder. Vi må satse på rekruttering av barnehagelærere. Her må det igangsettes et arbeid, knyttet opp mot den kommunale kommunikasjonsstrategien, for å drive målrettet rekrutteringsarbeid.

På sikt må man igangsette bygging av ny barnehage på Gamnes, da denne ikke tilfredsstillers dagens krav i henhold til dagens behov, med mulighet til skjerming/ oppdeling av barnegrupper/hviling m.m. jf. Rammeplan. I planleggingsarbeidet bør det foretas en kvalifisert vurdering omkring lokalisering/beliggighet, slik at en på best mulig måte kan utnytte naturgitte og lokale/kommunale forutsetninger for god læring og erfaring, innenfor den definerte "røde tråden" og statlige krav og forventninger.

Skolene

Kommunen har nå to kommunale skoler på Hansnes og i Vannvåg. I tillegg har vi fått en friskole på Vannareid. Hovedutfordringen for alle er fortsatt nedgang i elevtall, og dette er særlig sterkt tilstede på Vannøya der begge skolene i slutten av planperioden har under 30 elever. Skoleåret 2017-18 har Vannvåg skole 23 elever og Hansnes skole 122 elever.

Frafall i videregående er fortsatt for høyt og må gis høyt fokus i grunnskolen. Andelen fagkompetente lærere i grunnskolen er i Karlsøy kommune relativt høy, og elevene presterer jevnt over bra på nasjonale prøver, standpunkt og eksamen. Kommunen har en høy andel elever som går rett fra grunnskole til videregående skole (skoleåret 2016-17 100%). Likevel kommer Karlsøy kommune dårlig ut sammenliknet med kommunene i Troms når det gjelder frafall i videregående skole. Noe av forklaringen ligger i få elever som gir stort statistisk utslag. Andre forklaringer kan være utfordringer i å flytte på hybel som 16-åring.

Det er viktig at skolene utnytter handlingsrommet som ligger i læreplanene på en slik måte at undervisningsmetodikk og innhold er tilpasset Karlsøy kommunes "profil" for utvikling av et levende øyrike. Kommunens overordnede planverk må gjennomsyre skolenes lokale læreplaner på en slik måte at elevenes kompetanseoppnåelse også danner grunnlag for stolthet, tilhørighet og identitet.

Karlsøy kommune må satse på å øke rekrutteringen til skolene. Vi har i dag vansker med å skaffe lærere til stillinger og da spesielt i Vannvåg. Vi har og høy gjennomsnittsalder på lærerne som i løpet av de neste ti årene vil bety mange ut i pensjon. Vi må være forberedt til å ha nok pedagoger ferdig utdannet. Her må det igangsettes et arbeid, knyttet opp mot den kommunale kommunikasjonsstrategien, for å drive målrettet rekrutteringsarbeid.

I tillegg er det viktig at skolene hvert år benytter seg av den statlige ordningen med videreutdanning for lærere slik at kommunen til enhver tid har kvalifiserte lærere i basisfagene jf.kvalifikasjonskravene i OPL.

Skolene har også utfordringer med å skaffe vikarer som igjen gir en vanskelig situasjon for oss. Klasser blir sammenslått når lærer er borte, noe som kan føre til at det på sikt går ut over det pedagogiske tilbudet.

Karlsøy kommune tilbyr i dag SFO ved begge de kommunale skolene. Ved Hansnes skole er tilbudet om utvidet SFO stengt skoleåret 2017-18, grunnet for få påmeldte elever. Ved SFO i Vannvåg har vi i samme periode bare 3 elever i SFO, noe som er under minimumsgrensen i de kommunale forskriftene. Erfaringen fra i år viser at rekrutteringsvanskene i Vannvåg også gjør seg gjeldende for SFO. Ut fra de faktiske forhold må det vurderes om det er forsvarlig å opprettholde tilbud om SFO i Vannvåg. En bør vurdere hvilket tilbud kommunen skal gi i framtida, både i forhold til behov og bemanning. Dette forutsetter at vedtekter for sfo må tas opp til politisk behandling.

Drifts- og utviklingsetaten

Etter omorganisering sammenfallende med skifte av mannskap i mange stillinger i sommer har etaten inntil videre størst fokus på å finne en mest mulig hensiktsmessig struktur på sitt arbeid. I dette inngår også mye kartleggingsarbeid som grunnlag driften framover. Det er en god del planverk som må på plass og det er laget prioritering på dette arbeidet som vist ovenfor. I tillegg er det avgjørende at rådmannens forslag om ekstra ressurser til dette i 2018 kommer på plass. Vi forventer at vi til neste høst har på plass grunnlag for langsiktige utfordringer og muligheter. Det er påregnelig at eksempelvis FDV-plan og hovedplan for vann og avløp medfører behov for satsinger for å kunne tilby gode bygg og anlegg tilpasset framtidige behov.

4.4) Mål og styring

Arbeidet med innføring av system for helhetlig styring og kvalitet skulle vært avsluttet i fjor, men vi ser at vi ikke har kommet helt i mål med å få dette som en ordinær driftsoppgave for alle ledere. Vi høster god erfaring som gjør at rådmannen er optimistisk med tanke på 2018. Målene for tjenestene har fra 2016 blitt lagt inn i følgende perspektiver:

- Samfunn/brukere
- Tjenestekvalitet
- Organisasjon/medarbeidere
- Økonomi/ressursstyring
- Internkontroll

En viktig del av kvalitetsarbeidet er brukerundersøkelser. Fra 2016 fikk vi få på plass et fast opplegg for de mer ordinære brukerundersøkelsene på tjenesteområdene. Dette er basert på et standard opplegg fra Kommuneforlaget. Det forenkler arbeidet for oss og gjør det også mulig å sammenligne med andre kommuner og gjennomsnittet for landet. I første omgang tenkes at vi i løpet av 3 år har vært gjennom alle undersøkelsene og så vil vi ut fra resultatene vurdere framtidig gjennomføringshyppighet. 2018 er siste år i denne oppstartrunden og følgende undersøkelser skal gjennomføres:

- SFO – overheng fra 2017
- Hjemmetjeneste
- Psykisk helse
- Ergo/fysioterapi
- Byggesak
- Interne tjenester

Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført både i 2016 og 2017 og vil framover kjøres annethvert år, neste gang i 2019.

5. Ubalanse og tiltak på drift

5.1) Konsekvensjustering

Som vanlig starter BØP-arbeidet med en gjennomgang av forhold av betydning som har kommet til siden forrige budsjettbehandling i desember i fjor. De viktigste tingene som omfattes er gjeldende BØP (den for 2017-20 denne gangen), kommunale vedtak i år som kan ha betydning, lønns- og prisøkning og til slutt evt. sentrale føringer fra staten vi må ta hensyn til, herunder også endringer som kommer i forslag til statsbudsjett inkludert anslag på frie inntekter.

Formålet med dette er å sjekke ut hvordan vi ligger an hvis vi skal drifte fra 2018 uten å gjøre noen tilpasninger. I og med en gjeldende BØP uten reserver og fortsatt uheldig folketallsutvikling havner vi også denne gangen i minus totalt sett. Vi har i år hatt færre enkeltvedtak med utslag i nye stillinger enn i fjor så totalsummen er lavere, men fortsatt svært utfordrende å håndtere. Vi har her tatt hensyn til føringer fra kommunestyre og formannskap om at midlertidig reversering av kutt for 2017 ønskes videreført. Omfatter ca 10 enkeltsaker med en årlig utgift på ca 3 millioner.

Som en illustrasjon gjentas at anbefalingen fra staten er å budsjettere med et netto driftsresultat på 1,75 % for å ta uforutsette hendelser. For oss utgjør dette drøyt 4 millioner pr år og hadde vi gjort det ville utfordringen vært 4 mill lavere enn det som nå er tilfelle. Resultatet ble slik (avrundede beløp i alle tabeller, og alle summer som endring fra 2017-budsjettet):

	2018	2019	2020	2021
Konsekvensjustering - Årlig inndekningsbehov	-3 500 000	-8 800 000	-6 400 000	-10 100 000

Dette er en fastslåing av tingenes tilstand og ikke gjenstand for ytterligere vurdering eller vedtak. Tabellarisk skyldes dette følgende forhold (som en forenkling viser minusbeløp bidrag til negativ balanse og plussbeløp justeringer som gir mindre avvik):

	2018	2019	2020	2021
1) Økt antall årsverk pluss generell lønns- og prisstigning, alle enheter samlet	-5 400 000	-5 400 000	-5 400 000	-5 400 000
2) Staben	+ 57 000	- 93 000	+ 107 000	- 93 000
3) Opplæringssetaten	- 281 000	- 711 000	- 509 000	- 223 000
4) Avvikling salg sykehjemsplasser til Tromsø	- 4 005 000	- 6 975 000	- 6 975 000	- 6 975 000
5) Helse og omsorg for øvrig	-1 213 000	+ 1 037 000	+ 1 037 000	+ 1 037 000
6) Drift og utvikling	- 945 000	- 945 000	- 745 000	- 745 000
7) Renter og avdrag, eksisterende gjeld	+ 3 900 000	+ 3 700 000	+3 100 000	+2 300 000
8) Renter og avdrag, lån til nye investeringer	- 700 000	- 3 100 000	-4 200 000	- 5 000 000
9) Skatt og rammetilskudd	+ 2 400 000	- 100 000	- 1 300 000	- 2 600 000
10) Premieavvik	+ 500 000	- 800 000	+ 2 000 000	- 900 000
11) Eiendomsskatt, kontorjustering	+ 1 400 000	+ 2 800 000	+ 4 200 000	+ 5 600 000
12) Vederlag for oppdrett	- 500 000	+ 500 000	+ 1 000 000	+ 1 500 000
13) Justering fond	+ 1 275 000	+ 1 275 000	+ 1 275 000	+1 275 000

Nærmere beskrivelse av årsakene

1: Økt antall årsverk og generell lønns og prisvekst

Viser effekten av påslag på alle poster som følger den ordinære lønns- og prisveksten som statsbudsjett legger opp til. Inkluderer også økning i pensjonspremie.

2: Staben

Mange småjusteringer til netto nesten null; valg annethvert år, engangstiltak nytt sak/arkivsystem i 2017, økt nivå arbeidsgiverkontroll og frivilligsentral og rammekutt menighetsrådet. I tillegg reversering av tidligere vedtatt kutt i kjøp av tjenester fra bedriftshelsetjenesten fra 2018 da dette ikke er mulig.

3: Opplæringsetaten

Økt utgift som følge av flere barn i barnehagen i Vannvåg. Vi må øke fra 3 til 5 årsverk fra høsten 2018 og så går det ned til 4 fra høsten 2020. Ut over det helårseffekt av tilskudd og rammekutt i læremidler.

4: Avvikling salg sykehjemsplasser til Tromsø

Det ble i 2015 inngått avtale med Tromsø kommune om at de kjøper to sykehjemsplasser hos oss til de selv får økt kapasitet ved bygging av Otium fra 2018. Avtalen er senere utvidet til 5 plasser. Avtalen opphører sommeren 2018 og vi får da delvis inntektstap i 2018 og full effekt i 2019.

5: Helse og omsorgsetaten, øvrige forhold

Omfatter en rekke justeringer for totalt 1,6 mill på alle avdelinger som følge av økt aktivitet og økt antall ansatte. I tillegg lagt inn 3 tiltak vedtatt i fjor med oppstart i 2018; 1) midlertidig stenging av to rom på sykehjemmet ut 2021 etter at pasienter fra Tromsø flytter ut (vedtatt for hele 2018, men justert til oppstart på sommeren), 2) økt husleieinntekt og bemanningsreduksjon med 3 årsverk ved overflytting fra Tunet til nye lokaler (vedtatt fra sommeren 2018, men flyttet til 2019 pga forsinket bygging) og 3) kjøp av psykologtjeneste fra Tromsø (vedtatt fra 2018 men utsatt til 2019 som sparing).

6: Drift og utvikling

Nedjustert urealistisk inntektsnivå på flere steder med til sammen 1,3 millioner. Motsatt vei trekker 3 forhold fra forrige BØP; 1) økt inntekt på selvkostområdene (pr nå noe usikkert grunnlag, men det jobbes med det hele november), 2) noe redusert driftsnivå på CREDO som en del av grunnlag for videreføring og 3) nedjustering av engangsbevilgninger til reguleringsplaner.

7: Renter og avdrag eksisterende gjeld

Plusseffekt av flere grunner. Vi sparer noe på en generelt lavere rente enn anslaget fra i fjor høst, vi har inngått fastrenteavtaler på noen lån med rente lavere enn anslag flytende rente fra i fjor og vi har lavere låneopptak i år som følge av forsinkelse på investeringsprosjekter. I tillegg gir forsinket låneopptak også utsatt økning i minimumsavdrag i tillegg til at anslaget var satt for høyt i fjor. Legger fortsatt til grunn at vi i høst får utbetaling for to grønne konsesjoner som vi kan nedbetale gjeld med og dermed spare fra 2018.

8: Renter og avdrag, lån til nye investeringer

Utslag av forslag til investeringsplan som omtales i kap 6. Høy og fortsatt stigende lånegjeld gjør at en stadig større andel av inntekten må brukes til renter og avdrag og dette må løses med omprioritering fra tjenesteproduksjonen. Oversikten viser 5 nye millioner å betale i 2021 og da er vi på over 20 millioner til rente og avdrag mot 13 i 2016. Totalt ser vi at linje 7 og 8 går i pluss de to første årene og i minus de to siste.

9: Skatt og rammetilskudd

Tidligere år har vi endt opp med en viss påplussing i rammetilskuddet selv om det har vært en realnedgang. For første gang opplever vi nå at de nye satsene for årene 2019 – 21 er kronemessig lavere enn fjorårets BØP-anslag. Det er dramatisk også av den grunn at vi oppfatter at dette kan bli vanlig framover om vi ikke klarer å snu befolkningstrenden. For i praksis betyr dette at vi har fått et klart forhåndsvarsel om at driftsnivået må ned i årene som kommer og at det er best å ta grep allerede nå.

10: Premieavvik

Viser utslagene av at vi framover må beregne å betale stadig mer av gamle premieavvik. I år har både KLP og SPK laget prognose til bruk i BØP og oppdaterte beregninger bygger på disse. Det er ikke store endringer fra i fjor, men det som er gir heldigvis positivt utslag. I 2021 må vi dekke inn 7 millioner av gamle avvik, nesten en tredobling fra 2016.

11: Kontorjustering eiendomsskatt

Videreføring fra forrige BØP med 10 % kontorjustering hvert år i planperioden. I statsbudsjettet kom det flere forslag om endring av eiendomsskatteloven. Noe uklart hva det vil gi av utslag, men for oss unngikk vi at opprinnelig forslag om å fjerne eiendomsskatt på vindkraft ble foreslått. Det ville i så fall gitt over 5 millioner i årlig tap.

12: Vederlag for oppdrett

Det har i år vært mye fram og tilbake omkring havbruksfond og evt andre avgifter på oppdrett. I statsbudsjettet ble det avklart at forslag fra i vår om en produksjonsavgift ikke blir innført. Det er fullt mulig det kan bli omkamp om dette når statsbudsjettet kommer til behandling i Stortinget, men det vil i alle fall være for sent til å gi noe effekt neste år. Rådmannen velger derfor å anse inntekt fra havbruksfondet som urealistisk i 2018 og vi taper dermed 1 million ift gjeldende BØP. Men fra 2019 må det komme noe som kompensasjon for ønskene om å legge til rette for vekst i havbruksnæringen. 1 million legges inn da, med økning på en halv mill pr år etter det.

13: Justering fond

Vedtatt BØP ble gjort opp med et lite overskudd og avsetning til fond for 2017. Når vi starter på nytt og med en ny ubalanse er det mest ryddig å nulle dette og så heller se hva endelig opplegg gir av muligheter for evt nye avsetninger. Dette er slik vi også har gjort det tidligere år.

5.2) Nye tiltak

Selv om det er en ubalanse i utgangspunktet er det hvert år nødvendig å gjøre en vurdering av muligheten til å ta inn nye tiltak som det er meldt behov for. Den store mankoen i konsekvensjustert budsjett medfører selvfølgelig en streng behovsvurdering og de fleste forslag ble det ikke noe av etter rådmannens andre og tredje vurderingsrunde. Det som kommer med må da i neste omgang løses sammen med ubalansen.

I år har vi på nytt et rekordlavt omfang av nye tiltak som er vurdert som påkrevd å ta med. Rekkefølgen er tilfeldig og representerer ingen intern prioritering:

	2018	2019	2020	2021
1) 1 årsverk økning hjemmetjeneste		500 000	1 000 000	1 500 000
2) Samarbeid kompetanseutvikling skolesektoren	100 000	100 000	100 000	100 000
3) Interkommunal innkjøpsordning	200 000	200 000	200 000	200 000
4) Omtaksering eiendomsskatt	1 000 000	1 000 000		
5) Næringssejef	500 000			
6) FDV-plan	500 000			
7) «Grønn» saksbehandler				
8) Tilsynsingeniør, selvkost				
	2 300 000	1 800 000	1 300 000	1 800 000

Nærmere beskrivelse

1: 1 årsverk hjemmetjenesten

Økning i antall eldre framover som vist i prognosene innebærer behov for økning av ansatte for å kunne gi samme tilbud som nå. Nylig vedtatt helse og omsorgsplan angir en årlig økning i hjemmetjenesten med to årsverk pr år i hele planperioden. Rådmannen ser ingen mulighet til å imøtekomme dette fullt ut, men noe må vi gjøre. I denne omgang foreslås derfor 1 nytt årsverk med oppstart i 2019. I praksis innebærer dette at pleiefaktoren over tid vil gå noe ned og tildelingspraksisen må innskjerpes i tråd med dette.

2: Samarbeid kompetanseutvikling skolesektoren

Stortinget har nylig behandlet to stortingsmeldinger som fordrer kommunale tiltak innenfor kompetanseutvikling på skolesektoren. Det følger midler med som fordeles via Fylkesmannen forutsatt at det etableres interkommunale samarbeid og inngås avtaler med universitet/høgskoler. For oss er det mest aktuelle å videreføre tidligere samarbeid med Tromsø. Balsfjord har meldt seg ut. For å drifte dette samarbeidet trengs det en liten kommunal egenandel, og i tillegg trengs noe midler for å kunne delta på kompetanseheving som i stor grad blir å skje i Tromsø. Rådmannen prioriterer dette ut fra at vi uansett må gjøre mye på dette området og det blir dyrere om vi skal gjøre alt selv.

3: Interkommunal innkjøpsordning

Vi har fått positive signaler fra Tromsø om å etablere samarbeid fra 2018. Det vil utover høsten bli avholdt møter og laget avtale, men vi må allerede nå ta høyde for en viss egenandel.

4: Omtaksering eiendomsskatt

Rådmannen foreslår at vi følger opp intensjonene i eiendomsskatteloven og gjennomfører en ordinær taksering av alle eiendommer med sikte på virkning fra 2020. Opprinnelig var tanken å ferdigstille dette allerede til 2019, men andre kommuner som har taksert nylig sier at vi bør bruke litt lengre tid slik at også klagebehandlingen kan avsluttes før vi bruker takstene. Prosjektet vil også omfatte kvalitetssikring av matrikelopplysninger på alle eiendommer og erfaring fra andre kommuner er at dette gir større grunnlag også for øvrige kommunale avgifter. Altså kan vi påregne at flere skal være med å betale slik at summen for hver enkelt ikke trenger å bli høyere. Dette prosjektet skal altså gi et bedre grunnlag og så kan kommunestyret uavhengig av det for hvert år velge hvordan innretningen på eiendomsskatten skal være. Eksempelvis vil høyere takst kunne gi enten høyere inntekt eller lavere promillesats.

5: Nærings sjef

For å øke kapasiteten til å følge opp satsingene i strategisk næringsplan og kommuneplanens samfunnsdel om økt bolyst og næringsutvikling settes det av midler til at formannskapet i 2018 kan vurdere og evt ansette en nærings sjef/samfunnsutvikler. Formannskapet bør da før neste budsjettbehandling også avgjøre om kapasitetsøkningen skal være midlertidig eller fast.

6: FDV-plan

Drift- og utviklingsetaten har etterslep på flere områder. For å få et bedre grunnlag for framtidig planlegging og arbeid trengs bl.a. en overordnet plan for fovaltning, drift og vedlikehold (FDV) for kommunale bygg, boliger og anlegg. Dette arbeidet må etter rådmannens oppfatning prioriteres i 2018. En god del kan gjøres med egne ansatte, men det er også behov for å leie inn fagekspertise for tilstandsvurdering på deler av bygg og tekniske anlegg og det må settes av noe midler til dette.

7: «Grønn» saksbehandler

Etter at kommunestyret i juni vedtok oppsigelse av interkommunalt samarbeid om landbruki Balsfjord har rådmannen sammen med drift og utviklingsetaten vurdert hvordan vi best kan løse dette framover. Konkret foreslås at det opprettes en stilling for saksbehandling innenfor alle grønne områder; landbruk, skogbruk, miljø, vilt og innlandsfiske, friluftsliv m.v. Dette foreslås løst innenfor eksisterende ramme med omdisponering av det vi i dag bruker; 40% lokalt til landbruk og miljø, kjøp av tjeneste i Balsfjord og 10% stilling som er til ovres på kultur etter naturlig avgang. Totalt vil dette frigjøre midler til ett årsverk saksbehandler og i tillegg kan 20 % merkantil ressurs som ble omdisponert i 2015 tilbakeføres. Tiltaket koster altså ikke noe ekstra, men tas inn for at kommunestyret skal godkjenne dette som framtidig løsning etter oppsigelsen av samarbeidet med Balsfjord. Rådmannen tror det vil bli en god løsning å samle alle disse oppgavene til en full stilling i stedet for spredning på mindre andeler. Stillingen lyses ut i høst med mål om tilsetning tidlig i 2018.

8: Tilsynsingeniør, selvkost

Forurensningsloven stiller krav til at kommunen skal føre tilsyn med private kloakkanlegg. Dette har det til nå vært liten kapasitet til og med innstramminger fra myndighetene må vi nå få dette på plass. Beste løsning er vurdert å være ansettelse av en egen ansatt til dette formålet. Ordningen omfatter mellom 1200 og 1500 eiendommer og kravet er tilsyn hvert fjerde år. Det antas at vi i starten får mye ekstra arbeid med at en del ulovlige anlegg blir oppdaget. På vanlig måte skal tilsynet finansieres gjennom eget gebyr og det vil derfor ikke være noe netto belastning på drifta. Planlegges lyst ut med tilsetning tidligst mulig i 2018.

5.3) Tiltak for å få balanse mellom inntekter og utgifter.

Etter konsekvensjustering og nye tiltak har vi da et inndekningsbehov som slik:

	2018	2019	2020	2021
Årlig inndekningsbehov	-5 800 000	-10 600 000	-7 700 000	-11 900 000

Total utfordring er da på 36 millioner for hele planperioden sett under ett. Noe lavere enn i fjor, men i tråd med rådmannens anslag på 30 – 40 mill i juni. Kommunestyret er i kommuneloven pålagt å vedta budsjett og økonomiplan som er i balanse alle årene og dette er retningsgivende for rådmannens forslag.

Rådmannen har i arbeidet med forslaget gått grundig gjennom driften og foreslår kutt både i eksisterende drift og nye tiltak som var innmeldt fra enhetene. I tråd med det som har vært tatt opp på dialogmøter med formannskapet tidligere i år har vi forsøkt så langt det lar seg gjøre å vurdere driftsnivået etter kutt opp mot om det fortsatt vil være ”godt nok”. I stor grad vil det etter rådmannens vurdering være det selv om det på en del områder blir redusert nivå og det selvsagt vil merkes. Rådmannen har også hensyntatt at flest mulig av reverserte kutt for 2017 videreføres pluss at det i starten av perioden er viktig å bygge reserver for å møte de økte utfordringene vi ser særlig fra 2020.

Rådmannen synes det er viktig å påpeke at for alle tiltak som har konsekvenser for ansatte skal de tillitsvalgte orienteres før endelig vedtak fattes. Dette er hjemlet både i arbeidsmiljøloven og Hovedtariffavtalen. Dette gjelder også evt. endringsforslag til rådmannens innstilling. Rådmannen vil derfor oppfordre til at forslag om stillingskutt, omorganisering, privatisering eller konkurranseutsetting fortrinnsvis bør fremmes i formannskapets innstillingsmøte 22. november. Alle som ønsker å benytte seg av retten til å sende inn høringsforslag vil da ha det beste og mest realistiske grunnlaget for sitt arbeid. Rådmannens forslag er underveis tatt opp som tema i møter med tillitsvalgte. Formannskapets innstilling vil være tema på nye møter med tillitsvalgte og i AMU.

Rådmannen foreslår følgende tiltak for å oppnå budsjettbalanse (nummereringen representerer ingen prioritering og er kun ment for å lettere se sammenhengen med tekstdelen som følger etter tabellen. Tiltakene er sortert i tråd med organisasjonskartet):

Stab	2018	2019	2020	2021
1) Reduksjon kvalifiseringsprogrammet	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
2) Generelt stillingskutt		-150 000	-300 000	-300 000
3) Nedlegging kantina rådhuset			-336 000	-336 000
Opplæringsetaten	2018	2019	2020	2021
4) Redusert klassetall Hansnes skole	-230 000	-550 000	-550 000	-550 000
5) Avvikle utvidet SFO				
6) Reduksjon ledelsesressurs Vannøy oppvekstsenter	-45 000	-110 000	-110 000	-110 000
7) Reduksjon bemanning Vannvåg skole	-300 000	-750 000	-750 000	-750 000
8) Reduksjon SFO Vannvåg skole	-40 000	-100 000	-100 000	-100 000
9) Reduksjon barnehagesstruktur		-625 000	-1 500 000	-1 500 000
10) Red 50 % Ringvassøy barnehage	-100 000	-245 000	-245 000	-245 000

Karlsøy kommune
ØKONOMIPLAN 2018 - 2021

Helse og omsorgsetaten	2018	2019	2020	2021
11) Redusert bruk av vikarbyrå, legetjenesten	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
12) Redusert bruk andre vikarer, sykehjemmet	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
13) Salg av sykehjems plasser til Tromsø	-3 655 000	-6 275 000		
14) Reduksjon hjemmehjelp	-95 000	-95 000	-95 000	-95 000
15) Redusert overtid, hjemmetjenesten	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
16) Redusert overtid og ekstrahjelp, Tunet	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
17) Reduksjon lærlingepotten	-100 000			
Drift og utviklingsetaten	2018	2019	2020	2021
18) Økning husleienivå		-600 000	-900 000	-900 000
19) Økt salg Kvalsberget	-300 000	-600 000	-900 000	-1 200 000
20) Ulovlighetsgebyr	-100 000	-200 000	-200 000	-200 000
Finanser	2018	2019	2020	2021
21) Full eiendomsskatt	-600 000	-600 000		
22) Nytaksring eiendomsskatt			-4 000 000	-4 000 000
23) Nivåjustering sykerefusjoner	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
24) Justering mot fond	+ 985 000	+1 510 000	+3 516 000	-441 000

Nærmere beskrivelse av tiltakene:

1) Færre deltakere på Kvalifiseringsprogram

Beskrivelse: Som en del av NAVs jobbing med å få flest mulig i arbeid ble det for noen år siden innført et nytt tiltak – kvalifiseringsprogram. Opprinnelig var det tiltenkt 4 deltakere pr år, men vi ser at dette ikke har vært tilfelle de siste årene. Nivået ble tatt ned til 3 i 2017 og tas ytterligere ned til 2 fra 2018.

Konsekvens: Ingen pr nå, alle deltakere som oppfyller vilkåret vil fortsatt få tilbud om dette programmet. Skulle behovet økes senere vil vi komme tilbake til det.

Økonomi: Redusert utgift med 200.000,- alle år fra 2018.

2) Generelt stillingskutt

Beskrivelse: Rådmannen ønsker å konkretisere en del framtidige kuttbehov på alle etater for å ta ned driftsnivået med virkning fra 2019 og utover. Med vedtak i år vil det være god mulighet til nødvendige prosesser for å finne reelle løsninger. For staben legges til grunn at samlet merkantil ressurs må ned med et halvt årsverk, delvis begrunnet i mer digitalisering og effektivisering av arbeidsprosesser.

Konsekvens: Søkes gjennomført uten at servicenivået går ned. Pr nå for tidlig å si om nedbemanningen kan løses uten oppsigelser.

Økonomi: Redusert utgift med 300.000,- i 2019 og 600.000,- alle år fra 2020.

3) Nedlegging av kantina 1.1.20

Beskrivelse: Kantine er ikke en lovpålagt oppgave og foreslås lagt ned fra 2020 som ledd i generelle kutt-tiltak ut i perioden. En del av omsetninga i kantina er interne kjøp fra andre enheter. Alle beholder sine budsjetter slik at det fortsatt vil være mulighet for bevertning i en del sammenhenger der det er naturlig, inkludert politiske møter. Innebærer kutt av et halvt årsverk.

Konsekvens: Tilbudet til besøkende på rådhuset blir dårligere. Det eneste samlingspunktet for ansatte på rådhuset blir borte. Pr nå for tidlig å si om nedbemanningen kan løses uten oppsigelser.

Økonomi: Redusert utgift med 336.000,- alle år fra 2020.

4) Redusert klassetall Hansnes skole 1.8.18

Beskrivelse: Som følge av nedgangen i elevtall er det nå så få elever på noen årstrinn at det blir sammenslåing også på Hansnes skole fra 1.8.18. med reduksjon fra 10 til 9 klasser.

Konsekvens: Litt uklart pr nå, men det totale pedagogiske tilbudet til de aktuelle elevene vil fortsatt være innenfor det akseptable. Stillingskuttet utgjør nå 1 årsverk mot 2 i tidligere vedtak om samme tema. Pr nå usikkert om nedbemanningen kan gjennomføres uten oppsigelser.

Økonomi: Redusert utgift med 230.000,- i 2018 og 550.000,- alle år fra 2019.

5) Avvikle utvidet SFO

Beskrivelse: Tilbudet om utvidet SFO ble i junimøtet i kommunestyret vedtatt ikke gjennomført for skoleåret 2017/18. I ettertid ser vi også at faktisk antall søkere ble lavere enn forskriftens minimum. Utvidet SFO foreslås nå avvirket på permanent basis fra høsten 2018 som ledd i konkretisering av kutt med virkning fra 2019. Det vil komme egen sak om endring av lokal forskrift i første møte i 2018.

Konsekvens: Tilbudet blir noe dårligere for noen få, men er fortsatt innenfor lovens krav.

Økonomi: Ingen ut over at vi unngår å øke ramma fra 2018.

6) Reduksjon ledelsesressurs Vannøy oppvekstsenter 1.8.18

Beskrivelse: 20 % av stillingen til avdelingsleder gjøres om til undervisningsstilling og tilsvarende lærerstilling spares inn.

Konsekvens: Noe mindre tid til ledelse/adm, men samtidig også redusert omfang etter overgang til friskole. Pr nå usikkert om nedbemanningen kan gjennomføres uten oppsigelser.

Økonomi: Redusert utgift med 45.000,- i 2018 og 110.00,- alle år fra 2019.

7) Reduksjon bemanning Vannvåg skole 1.8.18

Beskrivelse: Høsten 2018 er stipulert elevtall i Vannvåg nede i 18. Som følge av det reduseres pedagogisk bemanning med 1,12 årsverk til 7. Dette er i tråd med lokal modell for beregning av bemanning i skolene.

Konsekvens: Ingen store for elevene. Kan bli noen færre delingstimer, men samtidig blir gruppene mindre med færre elever totalt. Pr nå usikkert om nedbemanningen kan gjennomføres uten oppsigelser.

Økonomi: Redusert utgift med 300.000,- i 2018 og 750.000,- alle år fra 2019.

8) Reduksjon SFO Vannvåg skole 1.8.18

Beskrivelse: Inneværende skoleår går det kun 3 elever på SFO og det er under minstekravet på 4. Kommende skoleår begynner ingen nye i 1. klasse og SFO-tilbudet avvikles inntil videre. SFO skal være søkbar hvert år og må gjeninnføres når det er klart at minst 4 skal starte. Bemanningsreduksjon med 0,28 årsverk.

Konsekvens: Tilbudet blir dårligere for de det gjelder, men tilpasses lokal forskrift. Inneværende skoleår ingen fast tilsatte så det legges til grunn at nedbemanningen kan gjennomføres uten oppsigelser.

Økonomi: Redusert utgift med 40.000,- i 2018 og 100.000,- alle år fra 2019.

9) Reduksjon barnehagestruktur 1.8.19

Beskrivelse: Som del av behovet for redusert driftsnivå fra 2019 ser rådmannen at vi har to barnehager med svært lavt og antatt synkende barnetall de neste par årene; Stakkvik og Vannareid. Det er dermed åpenbart behov for reduksjon i denne sektoren og pr nå ser det mest aktuelt ut å legge ned en av disse. Hvilken det blir må oppdaterte barnetall på opptakstidspunktet avgjøre. Nedlegging medfører reduksjon med vel 3 årsverk. Tidligere er det vedtatt nedlegging i Stakkvik så snart Langsundforbindelsen er i drift.

Konsekvens: Tilbud om barnehageplass er fortsatt en lovpålagt oppgave og vil bli gitt enten i Vannvåg eller Hansnes/Gamnes. Pr nå usikkert om nedbemanningen kan gjennomføres uten oppsigelser.

Økonomi: Redusert utgift med 625.000,- i 2019 og 1.500.000,- alle år fra 2019.

10) Reduksjon 50 % Ringvassøy barnehage 1.7.18

Beskrivelse: Grunnet lavere barnetall kan et halvt årsverk tas ut i forbindelse med naturlig avgang. I tråd med gjeldende BØP vil rådmannen fremme sak om det senere skulle vise seg at bemanningen blir for lav til å gjennomføre løpende opptak.

Konsekvens: Ingen grunnet redusert behov og naturlig avgang

Økonomi: Redusert utgift med 100.000,- i 2018 og 245.000,- alle år fra 2019.

11) Redusert bruk av vikarbyrå, legetjenesten

Beskrivelse: Generell reduksjon i innleie av vikarer når fastlegene avvikler ferie.

Konsekvens: Ingen vesentlige, akuttberedskap opprettholdes. Vannøykontoret holdes stengt i juli.

Økonomi: Redusert utgift med 60.000,- alle år fra 2018.

12) Redusert bruk av andre vikarer, sykehjemmet

Beskrivelse: Generell innsparing der terskelen for å leie inn vikar heves.

Konsekvens: Økning i andel fravær der det ikke leies inn vikar. Skal ikke gå på bekostning av hensynet til liv og helse.

Økonomi: Redusert utgift med 100.000,- alle år fra 2018.

13) Salg av sykehjemsplasser til Tromsø kommune 2018 og 2019

Beskrivelse: I fjor ble det vedtatt stenging av to rom på sykehjemmet når avtalen med Tromsø opphører i juni 2018. Dette ut fra at vi etter planen ikke skal trenge å bruke alle rommene før i 2025. Flere alternative driftsopplegg har vært vurdert parallelt med kontakt med Tromsø kommune i høst. Helt i innspurten av rådmannens BØP-arbeid har Tromsø kommune bekreftet et behov for en ny avtale for 5 plasser ut 2019. Dette gir en merinntekt på 11 millioner, men så må vi justere 1 million for utsatt stenging av to rom så netto en merinntekt på 10 millioner. Stenging av to rom forskyves da tilsvarende og gjelder inntil videre for 2020 og 2021.

Konsekvens: Ingen foreløpig ut over økt inntekt. Dagens driftsopplegg videreføres ut 2019.

Økonomi: Netto økt inntekt med 3 655 000,- i 2018 og 6 275 000,- i 2019.

14) Reduksjon hjemmehjelp 1.1.18

Beskrivelse: Reduksjon av 20 % stilling til praktisk bistand i hjemmene. Tilbudet endres fra en frekvens på hver uke til annenhver uke for alle brukere.

Konsekvens: Tilbudet blir halvert for alle brukere. Antas pr nå at bemanningsreduksjonen kan gjennomføres uten oppsigelser.

Økonomi: Redusert utgift med 95.000,- alle år fra 2018.

15) Redusert overtid hjemmetjenesten

Beskrivelse: Generell innsparing.

Konsekvens: Ingen vesentlige for brukerne. Kan bli noen lengre sykepleiervakter for å få turnusen til å gå opp.

Økonomi: Redusert utgift med 100.000,- alle år fra 2018.

16) Reduksjon overtid og ekstrahjelp Tunet

Beskrivelse: Generell innsparing. Etter styrking av grunnbemanningen de to siste årene kan nivået på ekstra innleie tas ned.

Konsekvens: Ingen vesentlige for brukerne da grunnbemanningen er økt.

Økonomi: Redusert utgift med 200.000,- alle år fra 2018.

17) Midlertidig kutt lærlingepotten

Beskrivelse: Kutt i lærlingepotten i 2018 grunnet lav søking.

Konsekvens: Ingen da vi ikke har søkere til aktuelle lærlingeplasser.

Økonomi: Redusert utgift med 100.000,- i 2018.

18) Økning av husleienivå

Beskrivelse: Som en oppfølging av boligplanen vil det i 2018 bli gjort en kartlegging av alle boliger. Det tas sikte på at dette bl.a skal ende opp med en gruppering av boligene ut fra tilstand og beliggenhet som grunnlag for justering av husleien til gjengs markedsleie. I gjennomsnitt antas at det kan gi en økning på mellom 10 og 20% med virkning fra 2019 og 2020.

Konsekvens: Husleienivå tilpasset boligstandarden. Dyrere for noen og det kan medvirke til kortere botid som ønsket. For oss blir det økt inntekt.

Økonomi: Økt inntekt med 600.000,- i 2019 og 900.000,- alle år fra 2020.

19) Økt salg Kvalsberget

Beskrivelse: North Rock har sin nye driftsplan til godkjenning i høst. Ut fra den er det planlagt med økt aktivitet som igjen vil gi økte inntekter til oss. Grunnet usikkerhet knyttet til markedsforholdene legges det til grunn en gradvis økning og ikke maks produksjon.

Konsekvens: Økt inntekt ut fra gjeldende avtale. Noe usikkerhet knyttet til markedsmulighetene før ordinær drift er kommet i gang.

Økonomi: Økt inntekt, gradvis økende med 300.000,- hvert år fra 2018.

20) Ulovlighetsgebyr

Beskrivelse: Fra 2018 startes et arbeid med oppfølging av tilsynsplikten etter plan og bygningsloven. Erfaring fra andre kommuner er at forenklede regler fra 2015 gir utslag i større antall ulovlige bygg og det er føringer fra staten på at kommunene må følge opp dette bedre. Det gjelder egne høye satser for ulovlige bygg som vi antar kommer til anvendelse.

Konsekvens: På sikt færre lovbrudd, men i starten antas økte gebyrinntekter.

Økonomi: Økt inntekt med 100.000,- i 2018 og 200.000,- alle år fra 2019.

21) Full eiendomsskatt

Beskrivelse: Eiendomsskatten for boliger og hytter har vært redusert til 6,5 promille i 2016 og 2017. Økes til 7 promille alle år fra 2018. Vurderes som et bedre alternativ enn ytterligere kutt i tilbud.

Konsekvens: Litt økning for aktuelle eiendomstyper. Økt inntekt for oss.

Økonomi: Økt inntekt med 600.000,- alle år fra 2018. Jf også tiltak 42

22) Nytaksering eiendomsskatt

Beskrivelse: Nye takster fra 2020 vil etter all sannsynlighet bli vesentlig høyere enn ved forrige taksering i 2007. Basert på erfaring fra andre kommuner som nylig har omtaksert er det også påregnelig at vi vil få et større grunnlag ved at eiendommer som er avglemt eller feiltaksert vil bli korrigert. I tillegg antas at satsing på utbygging av boligfelt og industriområder vil gi et større grunnlag på sikt. Det vil derfor være mulig å øke inntekten fra 2020 og det antas at en økning på 4 millioner kan hentes uten å ta ut hele potensialet. Sammen med vedtatte kontorjusteringer fra 2017 legges til grunn et nivå rundt 50 % høyere enn 2007-takstene. Vurderes som et bedre alternativ enn ytterligere kutt i tilbud.

Konsekvens: Økt skatt for alle eiendomstyper. Økt inntekt for oss.

Økonomi: Økt inntekt med 4.000.000,- alle år fra 2020.

23) Nivåøkning sykepengerefusjoner

Beskrivelse: Oppdatert anslag for 2017 viser en merinntekt som tas inn som varig nivåøkning. Fordeles ut på alle etater.

Konsekvens: Ingen ut over økt inntekt

Økonomi: Økt inntekt med 500.000,- alle år fra 2018.

24) Justering mot fond

Beskrivelse: For å komme i balanse så justerer vi mot fond slik; setter av 1 mill i 2018, 1,5 mill i 2019 og 3,5 mill i 2020. Bruker 0,4 mill i 2021. Ved utgangen av 2021 er fondet bygd litt opp, men vi vet jo av erfaring at det er stor usikkerhet knyttet til framtidig sparing.

Konsekvens: Ingen realøkonomisk effekt, kun en tidsforskyving

Økonomi: Null nettoeffekt.

Karlsøy kommune
ØKONOMIPLAN 2018 - 2021

Rådmannens forslag gir da slikt utslag for bemanningen i planperioden:

Oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak

	2018	2019	2020	2021	Sum BØP
Stab					
Økning stillinger		1,0			1,0
Reduksjon stillinger	-0,5	-0,5	-0,5		-1,5
Netto endring	-0,5	0,5	-0,5	0,0	-0,5
Opplæring					
Økning stillinger	2,0				2,0
Reduksjon stillinger	-3,1	-3,2	-1,0		-7,3
Netto endring	-1,1	-3,2	-1,0	0,0	-5,3
Helse og omsorg					
Økning stillinger	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
Reduksjon stillinger	-0,2	-3,0			-3,2
Netto endring	0,8	-2,0	1,0	1,0	0,8
Drift og utvikling					
Økning stillinger	1,5				1,5
Netto endring	1,5	0,0	0,0	0,0	1,5
SUM					
Økning stillinger	2,5	2,0	1,0	1,0	6,5
Reduksjon stillinger	-3,8	-6,7	-1,5	0,0	-12,0
Netto endring	-1,3	-4,7	-0,5	1,0	-5,5

6. Investeringer

Planlagte investeringer i perioden:

Prosjekt:	2018	2019	2020	2021
ORDINÆRE INVESTERINGER:				
1: IKT utskifting	400 000	400 000	400 000	400 000
2: Utskifting biler	600 000	600 000	600 000	600 000
3: Slettmo boligfelt	8 200 000			
4: 7 omsorgsboliger – «Nye Tunet»	27 000 000			
5: Boligplanen	8 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
6: Industriområder	10 000 000	5 000 000		
7: Gamnes boligfelt	2 000 000	8 000 000		
8: Renseanlegg Hansnes svømmehall	1 000 000			
9: Ombygging Tunet		2 000 000		
INVESTERINGER SELVKOST				
10: Avløp Hansnes, delprosjekt Bryggetunet	600 000			
11: Avløp Vannvåg	750 000			
4: Overvann Slettmo	4 000 000			
12: Kokkevollen vannverk	3 500 000			
SUM PR ÅR	66 050 000	18 000 000	3 000 000	3 000 000

Kort beskrivelse av tiltakene:

1: IKT-utskifting

Årlig pott til løpende utskifting og nyanskaffelse av utstyr videreføres, jf. også IKT strategiplan. For 2018 er det prioritet på digital satsing i skolene.

2: Utskifting av biler

Årlig pott til løpende utskifting videreføres. Tenkes fortsatt brukt til utskifting av biler som passerer 10 år. Økes til ramme på to biler pr år for å holde ønskelig utskiftingstakt

3: Slettmo boligfelt

Slutføring av prosjektet med ca. 20 byggeklare tomter etter ny fordeling mellom årene.

4: Bryggetunet

Andel av ramma som trengs for slutføring i 2018. Omfatter også avløpsprosjekt for å håndtere overvann fra Slettmobakken.

5: Boligplanen

Oppfølging av vedtatt boligplan for å øke kapasiteten. Overfører 6 millioner fra 2017 for leiligheter bestilt med levering i 2018. Ut over dette skal det være netto nyanskaffelser hvert år.

6: Industriområder

Utvidelse av kapasitet på Ringvassøya. Nødvendig reguleringsarbeid slutføres ikke før i 2018, men rådmannen ønsker likevel å legge opp til en satsing her som et tiltak for oppfølging av målene i kommuneplanens samfunnsdel. Vi må sikre oss at vi til en hver tid har ledige næringsstomter for raske etableringer. Ytterligere satsing kan komme i oppfølgingen av strategisk næringsplan.

7: Utvidelse Gannes boligfelt

Ferdigstilling av tomter høsten 2019. Delfinansieres med salg av minst en tomt pr år fra 2019.

8: Renseanlegg Hansnes svømmehall

Utskifting til et nytt og oppdatert anlegg. Tas i 2018 for å være i forkant av havari og uplanlagt stenging.

9: Ombygging Tunet

I tråd med boligplanen er det etablert en arbeidsgruppe for planlegging av ombygging til bosenter for mennesker med rus og/eller psykiske lidelser og arbeidsplass for rus og psykiatritjenesten. Setter av en foreløpig ramme for oppstart så snart Bryggetunet tas i bruk. Arbeidsgruppen leverer mer grundig kostnadsoverslag i løpet av høsten.

10: Avløp Hansnes, delprosjekt Bryggetunet:

Renseanlegg må etableres for å håndtere utslipp fra Bryggetunet og nytt boligfelt på Slettmo. Må gjøres i 2018 før ferdigstilling av de to andre prosjektene. Øvrig rensing avventes til hovedplan avløp er utarbeidet.

11: Avløp Vannvåg:

Heving av pumpestasjon Vannvåg (oversvømmes ved storflo). Montering av slamavskillere. Prosjektet ble tatt ut i 2017 for å dekke ramme til Bryggetunet. Vurderes som viktig å få gjennomført i 2018.

12: Kokkevollen vannverk:

Prosjektet ble tatt ut i 2017 for å dekke ramme til Bryggetunet. Vurderes som viktig å få gjennomført i 2018.

7. Økonomiske oversikter og nøkkeltall

7.1 Skjema 1 A – drift

Oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak
(Tall i hele 1000)

	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Skatt på inntekt og formue	-49 979	-48 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Ordinært rammetilskudd	-112 895	-116 333	-116 733	-114 233	-113 033	-111 733
Skatt på eiendom	-13 980	-15 323	-16 723	-17 523	-22 323	-23 723
Andre direkte eller indirekte skatter	0	-500	0	-1000	-1500	-2000
Andre generelle statsstilskudd	-4256	-6 407	-5 407	-5 407	-5 407	-5 407
Sum frie disponible inntekter	-181 110	-186 563	-188 863	-188 163	-192 263	-192 863
Renteinntekter og utbytte	-2 093	-2 270	-2 270	-2 270	-2 270	-2 270
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Renteutg, provisjoner oa finansutg	5 772	6 889	6 501	7 825	8 801	9 943
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	9 806	11 267	8 952	10 251	10 950	11 351
Netto finansinntekter/-utgifter	13 485	15 886	13 183	15 806	17 481	19 024
Dekn av tidl års regnskm merforbruk	117	23	0	0	0	0
Til bundne avsetninger	3 820	1 402	1 402	1 402	1 402	1 402
Til ubundne avsetninger	7830	1275	114	0	1465	0
Bruk av tidl års regnskm mindreforbr	-4019	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	0	0	0	-1050	0	-2 493
Bruk av bundne avsetninger	-4 122	-825	-825	-825	-825	-825
Netto avsetninger	3 626	1 875	691	-473	2 042	-1 916
Overført til investeringsbudsjettet	790	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	-163 208	-168 801	-174 989	-172 830	-172 740	-175 754
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	158 328	168 801	174 989	172 830	172 740	175 754
Merforbruk/mindreforbruk	-4879	0	0	0	0	0

7.2Skjema 1 B - drift

Oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak
(Tall i hele 1000)

	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Til fordeling fra skjema 1A	163 208	168 801	174 989	172 830	172 740	175 754
Fordelt slik, nettorammer:						
Stabsenheten	23 349	28 819	26 966	27 345	26 329	26 529
Opplæringsetaten	35 152	34 689	37 449	36 346	35 462	35 228
Helse og omsorgsetaten	68 127	71 519	72 415	71 417	78 228	78 638
Drift og utviklingsetaten	14 144	9 446	10 758	9 258	8 458	8 158
Prosjekter	703	-				
Finanser	16 854	24 328	27 401	28 464	24 263	27 201
Sum fordelt drift	158 329	168 801	174 989	172 830	172 740	175 754
Resultat	4 879	0	0	0	0	0

7.3Økonomisk oversikt drift

Oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak
(Tall i hele 1000)

	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Brukerbetalinger	-9 917	-8 977	-10 298	-10 460	-10 460	-10 460
Andre salgs- og leieinntekter	-19 399	-23 588	-24 098	-25 698	-26 130	-26 430
Overføringer med krav til motytelse	-32 541	-29 946	-31 866	-31 816	-24 841	-24 841
Rammetilskudd	-112 895	-116 333	-116 733	-114 233	-113 033	-111 733
Andre statlige overføringer	-4256	-6 407	-5 407	-5 407	-5 407	-5 407
Andre overføringer	0	0	0	0	0	0
Skatt på inntekt og formue	-49 979	-48 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Eiendomsskatt	-13 980	-15 323	-16 723	-17 523	-22 323	-23 723
Andre direkte og indirekte skatter	-	-500	-	-1 000	-1 500	-2 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-242 967	-249 074	-255 125	-256 137	-253 694	-254 594
Lønnsutgifter	142 812	146 306	151 291	150 080	148 156	148 432
Sosiale utgifter	16 976	22 778	23 811	24 875	21 674	24 613
Kjøp av varer/tj. som inngår i komm tj.prod	34 589	35 181	37 828	37 378	35 870	35 970
Kjøp av varer/tj som erstatter komm tjprod	17 013	17 564	18 710	18 910	18 910	18 910
Overføringer	11 922	12 948	12 492	12 442	12 442	12 442
Avskrivninger	10 666	7 773	10 773	10 773	10 773	10 773
Fordelte utgifter	-2579	-3 283	-2 701	-2 701	-2 701	-2 701
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	231 399	239 267	252 204	251 757	245 124	248 439
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-11 568	-9 807	-2 920	-4 379	-8 569	-6 154
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-2 093	-2 270	-2 270	-2 270	-2 270	-2 270
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-1693	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER	-3 786	-3 720	-3 720	-3 720	-3 720	-3 720
Renteutg, provisjoner og andre finansutg	5 772	6 889	6 501	7 825	8 801	9 943
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	9 806	11 267	8 952	10 251	10 950	11 351
Utlån	1 147	1 268	1 268	1 268	1 268	1 268
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (RES EKSTERNE FINANSIERINGSTRA)	16 725	19 424	16 721	19 344	21 019	22 562
Motpost avskrivninger	-10 713	-7 773	-10 773	-10 773	-10 773	-10 773
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-9 296	-1 876	-692	473	-2 042	1 915
Bruk av tidl års regnsknessig mindreforbruk	-4019	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	-1050	0	-2 493
Bruk av bundne fond	-4 122	-825	-825	-825	-825	-825
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-8 141	-825	-825	-1 875	-825	-3 318
Overført til investeringsregnskapet	790	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	117	23	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	7830	1 275	114	0	1465	0
Avsetninger til bundne fond	3 820	1 402	1 402	1 402	1 402	1 402
SUM AVSETNINGER (K)	12 558	2 700	1 516	1 402	2 867	1 402
REGNSKMESSIG MER- MINDREFORBR	-4879	0	0	0	0	0

7.4Skjema 2 A – investering

Oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak
(Tall i hele 1000)

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Investeringer i anleggsmidler	42 634	34 135	66 050	20 000	3 000	3 000
Utlån og forskutteringer	8 265	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Kjøp av aksjer og andeler	787	-	1 000	1 000	1 000	1 000
Avdrag på lån	7 787	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-	-	-
Avsetninger	-	-	-	-	-	-
Årets finansierungsbehov	59 473	48 635	81 550	35 500	18 500	18 500
Bruk av lånemidler	-44 472	-40 055	-62 470	-31 520	-14 920	-14 920
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-2 633	-500	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Tilskudd til investeringer	-	-	-9 900	-	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 510	-3 580	-5 680	-480	-80	-80
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-9 154	-4 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Andre inntekter	-11	-	-	-	-	-
Sum ekstern finansiering	-57 780	-48 635	-81 550	-35 500	-18 500	-18 500
Overført fra drift	-790	-	-	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	-903	-	-	-	-	-
Sum finansiering	-59 473	-48 635	-81 550	-35 500	-18 500	-18 500
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

7.5Skjema 2B - investering

Oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak
(Tall i hele 1000)

Prosjekt:	2018	2019	2020	2021
ORDINÆRE INVESTERINGER:				
1: IKT utskifting	400	400	400	400
2: Utskifting biler	600	600	600	600
3: Slettmo boligfelt	8 200			
4: 7 omsorgsboliger – «Nye Tunet»	27 000			
5: Boligplanen	8 000	2 000	2 000	2 000
6: Industriområder	10 000	5 000		
7: Gamnes boligfelt		10 000		
8: Renseanlegg Hansnes svømmehall	1 000			
9: Ombygging Tunet		2 000		
13: Kirkegård Hansnes	2 000			
INVESTERINGER SELVKOST				
10: Avløp Hansnes, delprosjekt Bryggetunet	600			
11: Avløp Vannvåg	750			
4: Overvann Slettmo	4 000			
12: Kokkevollen vannverk	3 500			
SUM PR ÅR	66 050	20 000	3 000	3 000

7.6 Økonomisk oversikt investering

Oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak
(Tall i hele 1000)

	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-2633	-500	-1000	-1000	-1000	-1000
Andre salgsinntekter	-11	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-2271	-2000	-9 900	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-1510	-3 580	-5 680	-480	-80	-80
Statlige overføringer	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	0	0	0	0	0
SUM INNTEKTER (L)	-6 425	-6 080	-16 580	-1 480	-1 080	-1 080
Lønnsutgifter	300	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	23	0	0	0	0	0
Kjøp varer/tj som inngår i kommunal tj.prod.	38 640	30 555	58 370	19 520	2 920	2 920
Kjøp varer/ tj som erstatter kommunal tj.prod	0	0	0	0	0	0
Overføringer	3 610	3 580	7 680	480	80	80
Renteutg, provisjoner og andre finansutg	61	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
SUM UTGIFTER (M)	42 634	34 135	66 050	20 000	3 000	3 000
Avdragsutgifter	7 787	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Utlån	8 265	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Kjøp av aksjer og andeler	787	0	1000	1000	1000	1000
Dekning tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER (N)	16 839	14 500	15 500	15 500	15 500	15 500
FINANSIERINGSBEHOV (O = M+N-L)	53 048	42 555	64 970	34 020	17 420	17 420
Bruk av lån	-44 472	-40 055	-62 470	-31 520	-14 920	-14 920
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-6 884	-2500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Overføringer fra drift	-790	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års overskudd	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-903	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERING (R)	-53 048	-42 555	-64 970	-34 020	-17 420	-17 420
UDEKKET/UDISPONERT (S = O-R)	0	0	0	0	0	0

7.7 Finansielle nøkkeltall

Oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak

Finansielle nøkkeltall oppsummerer konsekvensene av den profil som økonomiplanen legger opp til. Nøkkeltallene fungerer også som måltall som vil kunne etterprøves i årsmeldingen for hvert av driftsårene i økonomiplanperioden.

a) Brutto og netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene.

(Tall i 1000 kr)	2017	2018	2019	2020	2021
Sum driftsinntekter	249 074	255 125	256 137	253 694	254 594
Brutto driftsresultat	9 807	2 920	4 379	8 569	6 154
i prosent	3,9 %	1,1 %	1,7 %	3,4 %	2,4 %
NETTO DRIFTSRESULTAT	1 876	692	-473	2 042	-1 915
I prosent	0,8 %	0,3 %	-0,2 %	0,8 %	-0,8 %

Fra staten – Fylkesmannen og kommunaldepartementet er det anbefalt at netto driftsresultat bør være på minst 1,75 % for at vi kan si at vi har en sunn økonomi. Figuren viser fortsatt at det er et godt stykke igjen. Vi burde hatt ca 4,5 millioner hvert år, men det er vi ikke i nærheten av. Kommunestyrets endringer i endelig vedtak i desember ga en forverring i alle år og to av årene er nå i minus. Slike tall gir betydelig økte utfordringer i BØP-arbeidet neste høst.

b) Lånegjeld pr innbygger.

(Tall i 1000 kr)	2017	2018	2019	2020	2021
Netto gjeld pr innbygger	122 090	140 097	144 049	140 536	137 901
Antall innbyggere	2 277	2 277	2 277	2 277	2 277
Samlet lånegjeld	336 000	387 000	404 000	404 000	404 000
Fradrag Startlån, anslag	-58 000	-68 000	-76 000	-84 000	-90 000
Netto gjeld 31.12, anslag	278 000	319 000	328 000	320 000	314 000

Litt forsinkelser i 2017, men fra 2018 vil vi ligge rundt 140.000,- pr innbygger og det er voldsomt høyt.

Tabellen viser også at med fortsatt minimumsavdrag klarer vi bare å stabilisere oss på et høyt nivå uten særlig nedgang utover perioden. Det vil vanskeliggjøre nye låneopptak i budsjettarbeidet neste høst.

c) Disposisjonsfond

(Tall i 1000 kr)	2017	2018	2019	2020	2021
Fondsbeholdning 1.1	6 890	6 665	6 779	5 729	7 194
Avsetning i året	0	114	0	1465	0
Bruk i året	-225	0	-1050	0	-2493
Sum disp.fond 31.12	6 665	6 779	5 729	7 194	4 701
I % av driftsinntekter	2,7 %	2,7 %	2,2 %	2,8 %	1,8 %

Disposisjonsfond er en viktig del av det å ha en sunn økonomi ved at vi da har reserver å kunne møte uforutsette forhold med og dermed bufre mot underskudd. Fra 2016 har vi med oss et hyggelig høyt nivå til oss å være og dette klarer vi å bygge noe opp i perioden. Men vi vil fortsatt ligge godt under nivået i Kostragruppa.

I rådmannens forslag var følgende obsvarsel tatt inn: *Det ligger en særlig utfordring i å la fondet ligge som en reserve til å ta oppdukkende forhold underveis og ikke bruke det til saldering av nye varige tiltak i budsjettarbeidet.* Kommunestyret valgte i endelig vedtak å se bort fra dette og vedtok endringer som spiste 7,5 millioner av fondet og saldo ved utgangen av perioden er mer enn halvert. Kombinert med svakere resultater tilsier dette at utfordringene ved neste BØP-behandling har økt betydelig.

I tillegg til en generell reserve er det også viktig å bygge opp et særskilt premieavviksfond for å dekke økningen som kommer. Ideelt sett bør premieavviksfondet over tid være like stort som udekket premieavvik og deretter bør det bygges videre på det generelle fondet.

8. Formannskapetets innstilling til vedtak av årsbudsjett for 2018 og økonomiplan for 2018 – 2021.

Til formannskapetets møte 22.11.17 fremmer rådmannen slik innstilling:

Formannskapet innstiller at kommunestyret gjør slikt vedtak for årsbudsjett 2018 og økonomiplan for 2018 - 2021:

1. Drift

- 1.1. Skattøret for 2018 fastsettes til høyeste lovlige sats i henhold til Stortingets vedtak.
- 1.2. Eiendomsskatten skrives ut med 7 promille for alle eiendommer i 2018.
- 1.3. Kommunestyret vedtar kontorjustering av alle takster for eiendomsskatt med 10 % i 2018
- 1.4. Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2018
- 1.5. Årsbudsjett/økonomiplan vedtas i henhold til budsjettskjema 1A og 1B
- 1.6. Kommunale avgifter, gebyrer, brukerbetaling, husleie m.v. vedtas i henhold til vedlegg 2.
- 1.7. Videre fordeling av driftsbudsjettet fra rammenivå i skjema 1B delegeres til rådmannen.
- 1.8. Rådmannen får fullmakt til å gjennomføre de personalmessige konsekvenser av kommunestyrets budsjettvedtak
- 1.9. Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å ta opp kassakreditt på inntil 10 millioner i 2018.
- 1.10. Mål for tjenestene vedtas i tråd med vedlegg 1.

2. Investering

- 2.1 Investeringer med tilhørende finansiering vedtas i henhold til budsjettskjema 2A og 2B. Herunder tas opp Startlån for videre tildeling med 12 millioner kroner.
- 2.2 Rådmannen er i finansreglementet gitt fullmakter vedr låneopptak og gjeldsforvaltning. Rådmannen gis fullmakt til å inngå avtaler i tråd med forutsetningene i budsjett og økonomiplan.
- 2.3 Ingen investeringer skal igangsettes før lånetilsagn, eventuelt tilsagn om investeringstilskudd eller andre finansieringsforutsetninger er på plass.

3. Bevilgningene gis som netto rammer. Rådmannen gis myndighet til å foreta budsjettreguleringer i skjema 1B som er i tråd med nettorammene. Rådmannen kan videre delegere denne myndigheten.

Rådmannen skal avlegge økonomirapport for drift og investering til kommunestyret tre ganger i løpet av året.

4. Ordførergodtgjørelsen økes fra kr. 675.000,- og fastsettes til kr. 720.000,- for 2018.
5. Varaordførergodtgjørelsen fastsettes til 6 % av ordførergodtgjørelsen. I tillegg får varaordføreren ordinær møtegodtgjørelse.
6. Møtegodtgjørelsene for øvrige folkevalgte beregnes med samme prosentsetser (av ordførergodtgjørelsen) som tidligere.

Behandling i formannskapet 22.11.17:

Forslag fra repr. Freddy Mikkelsen nytt pkt. 7:

7. Kommunestyret ønsker å opprettholde dagens barnehagestruktur med 5 barnehager.

Kommunestyret ber hovedutvalg Opplæring se på muligheter for å finne en løsning fra 2019 innenfor ramma til opplæringsetaten. Hovedutvalgets vurdering oversendes til formannskapet i juni 2018.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Forslag fra ordfører Mona Pedersen nytt pkt. 8:

8. Kommunestyret ber rådmannen om å gi tilbakemelding innen juni på hvordan det lovpålagte folkehelsearbeidet ivaretas i forhold til planarbeid og koordinering.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Forslag fra repr. Parabaran Rajalingam nytt pkt. 9:

9. Det skal settes av 15 millioner til bygging av små bo-enheter til «fra leie til eie-prosjekt»

Forslaget fikk 1 stemme og falt.

Forslag fra ordfører Mona Pedersen nytt pkt. 9:

9. Kommunestyret ber rådmannen utarbeide et mulighetsstudie i forhold til «fra leie til eie» innen juni 2018.

Forslaget ble vedtatt mot 1 stemme.

Forslag fra ordfører Mona Pedersen nytt pkt. 10:

10. Kommunestyret ber rådmannen kostnadsberegne opparbeiding av kirkegården på Hansnes til BØP 2019.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Forslag fra ordfører Mona Pedersen nytt pkt. 11:

11. Kommunestyret ber rådmannen i 2018 utrede kostnader for erverv av egnede områder for et boligfelt i Vannvåg i løpet av 2018.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Formannskapet innstiller at kommunestyret gjør slikt vedtak for årsbudsjett 2018 og økonomiplan for 2018 - 2021:

1. Drift

1.1 Skattøret for 2018 fastsettes til høyeste lovlige sats i henhold til Stortingets vedtak.

1.2 Eiendomsskatten skrives ut med 7 promille for alle eiendommer i 2018.

1.3 Kommunestyret vedtar kontorjustering av alle takster for eiendomsskatt med 10 % i 2018

1.4 Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2018

1.5 Årsbudsjett/økonomiplan vedtas i henhold til budsjettskjema 1A og 1B

1.6 Kommunale avgifter, gebyrer, brukerbetalinger, husleie m.v. vedtas i henhold til vedlegg 2.

1.7 Videre fordeling av driftsbudsjettet fra rammenivå i skjema 1B delegeres til rådmannen.

1.8 Rådmannen får fullmakt til å gjennomføre de personalmessige konsekvenser av kommunestyrets budsjettvedtak

1.9 Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å ta opp kassakreditt på inntil 10 millioner i 2018.

1.10 Mål for tjenestene vedtas i tråd med vedlegg 1.

2 Investering

2.1 Investeringer med tilhørende finansiering vedtas i henhold til budsjettskjema 2A og 2B. Herunder tas opp Startlån for videre tildeling med 12 millioner kroner.

2.2 Rådmannen er i finansreglementet gitt fullmakter vedr låneopptak og gjeldsforvaltning. Rådmannen gis fullmakt til å inngå avtaler i tråd med forutsetningene i budsjett og økonomiplan.

2.3 Ingen investeringer skal igangsettes før lånetilsagn, eventuelt tilsagn om investeringstilskudd eller andre finansieringsforutsetninger er på plass.

3 Bevilgningene gis som netto rammer. Rådmannen gis myndighet til å foreta budsjettreguleringer i skjema 1B som er i tråd med nettorammene. Rådmannen kan videredelegere denne myndigheten.

Rådmannen skal avlegge økonomirapport for drift og investering til kommunestyret tre ganger i løpet av året.

- 4 Ordførergodtgjørelsen økes fra kr. 675.000,- og fastsettes til kr. 720.000,- for 2018.
- 5 Varaordførergodtgjørelsen fastsettes til 6 % av ordførergodtgjørelsen. I tillegg får varaordføreren ordinær møtegodtgjørelse.
- 6 Møtegodtgjørelsene for øvrige folkevalgte beregnes med samme proSENTSATSER (av ordførergodtgjørelsen) som tidligere.
- 7 Kommunestyret ønsker å opprettholde dagens barnehagestruktur med 5 barnehager. Kommunestyret ber hovedutvalg Opplæring se på muligheter for å finne en løsning fra 2019 innenfor ramma til opplæringssetaten. Hovedutvalgets vurdering oversendes til formannskapet i juni 2018.
- 8 Kommunestyret ber rådmannen om å gi tilbakemelding innen juni på hvordan det lovpålagte folkehelsearbeidet ivaretas i forhold til planarbeid og koordinering.
- 9 Kommunestyret ber rådmannen utarbeide et mulighetsstudie i forhold til «fra leie til eie» innen juni 2018.
- 10 Kommunestyret ber rådmannen kostnadsberegne opparbeiding av kirkegården på Hansnes til BØP 2019.
- 11 Kommunestyret ber rådmannen i 2018 utrede kostnader for erverv av egnede områder for et boligfelt i Vannvåg i løpet av 2018.

Behandling i kommunestyret 13.12.17:

Forslag fra SV, SP og AP v/repr. Freddy Mikkelsen:

Kommunestyret ber om et mulighetsstudie av planlagte industriområder i Valen, Torsvåg og Åbornes.

Vedtatt mot 3 stemmer.

Forslag fra AP v/repr. Markus Gabrielsen:

Fryse ordførergodtgjørelse på dagens nivå.

Forslaget falt. 6 stemte for og 11 stemte mot forslaget.

Forslag fra AP, SP og SV v/repr. Parabaran Rajalingam:

Ansettelse av næringssjef utsettes i et år.

Forslaget vedtatt mot 4 stemmer.

Forslag fra SV, SP og AP v/repr. Freddy Mikkelsen:

Det avsettes 5 mill. til eget fond for investering i båter og fiskerettigheter.

Midlene hentes fra innbetaling for grønne konsesjoner. Fondsmidlene skal brukes som investeringer i nevnte prosjekter og de skal fortrinnsvis ikke vare over 5 år. Tilbakebetalingen skal dekke en rimelig avkastning som minst dekker kommunens renter og administrasjonskostnader. Det utarbeides retningslinjer, som skal godkjennes av kommunestyret.

Forslaget vedtatt mot 3 stemmer.

Forslag fra SV v/repr. Parabaran Rajalingam:

Legges til en stilling i hjemmetjenesten fra 2018. Denne stillingen disponeres til lavterskeltilbud hjemmeboende. Dekkes via disp.fond.

Forslaget vedtatt mot 5 stemmer.

Forslag fra Frp v/repr. Frank H. Pettersen:

Nytt pkt. 1.2.:

Eiendomsskatten for 2018 settes ned med 0,5 promille. Justeres mot fond.

Eiendomsskatten for 2019 settes ned 0,5 promille. Justeres mot fond.

Verbalforslag for 2020-2021:

Hvis havbruksfondet blir større enn budsjettert, skal eiendomsskatten justeres ned med 0,5 promille i 2020 og 2021. Da vil eiendomsskatten være på 5 promille på boliger/hytter.

Forslaget vedtatt mot 3 stemmer.

Forslag fra Frp v/repr. Jostein Richardsen:

Nytt pkt. 10. Opparbeidelse av boligfelt på Gamnes utsettes til 2019.

De 2 mill. brukes til begynnelse og klargjøring av kirkegård på Hansnes i 2018.

Forslaget vedtatt mot 4 stemmer

Forslag fra AP, SP og SV v/repr. Bent Gabrielsen:

Stillingen som flyktningkonsulent reduseres med 50% grunnet nedgang på mottak av flyktninger.

Forslaget vedtatt mot 7 stemmer.

Forslag fra FRRR v/ordfører Mona Pedersen:

Nytt pkt. 12.

Kommunestyret vedtar foreslåtte kuttforslag innenfor opplæringsetaten for 2018, med følgende endring:

- 1) Kommunestyret ber hovedutvalg for opplæring å se på alternative kuttforslag ved Hansnes skole.

Forslaget falt. 8 stemte for og 9 stemte mot.

- 2) Hovedutvalg for opplæring bes å se på mulighetene for å lage en funksjonell ressursfordelingsmodell for skolene. Hovedutvalgets forslag oversendes kommunestyret innen juni 2018.

Forslaget vedtatt enstemmig.

Forslag fra ordfører Mona Pedersen:

Nytt pkt.

Kommunestyret ber rådmannen sette ned en arbeidsgruppe med det formål å utarbeide en plan for etablering av fiber i de områder av kommunen som ikke er vedtatt utbygd.

Kommunestyret ber også rådmannen innhente nødvendig kompetanse for å få dette til.

Forslaget enstemmig vedtatt.

Forslag fra SP, AP og SV:

Det avsettes 5 mill av innbetalingen fra grønne konsesjoner til eget investeringsfond, som dedikeres til investering i fiber for Vannøy, Reinøy og Karlsøy.

Inndekning 2018 og 2019 tas av disp.fond.

Inndekning i 2020 og 2021 tas av havbruksfondet.

Forslaget vedtatt mot 8 stemmer.

Forslag fra ordfører:

Tillegg til vedlegg 2:

Kommunestyret delegerer til rådmannen å fastsette tilleggsgebyr for fritidsbåter i Stakkvik havn med utgangspunkt i 30 års avskrivning.

Forslaget enstemmig vedtatt.

Formannskapetets innstilling vedtas enstemmig med de endringer som er stemt over.

9. Kommunestyrets endelige vedtak

1. Drift

- 1.1 Skattøret for 2018 fastsettes til høyeste lovlige sats i henhold til Stortingets vedtak.
- 1.2 Eiendomsskatten for 2018 skrives ut med 6,5 promille for boliger og fritidsboliger og 7 promille for øvrige eiendommer.
- 1.3 Kommunestyret vedtar kontorjustering av alle takster for eiendomsskatt med 10 % i 2018
- 1.4 Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2018
- 1.5 Årsbudsjett/økonomiplan vedtas i henhold til budsjettskjema 1A og 1B
- 1.6 Kommunale avgifter, gebyrer, brukerbetaling, husleie m.v. vedtas i henhold til vedlegg 2.
- 1.7 Videre fordeling av driftsbudsjettet fra rammenivå i skjema 1B delegeres til rådmannen.
- 1.8 Rådmannen får fullmakt til å gjennomføre de personmessige konsekvenser av kommunestyrets budsjettvedtak
- 1.9 Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å ta opp kassakreditt på inntil 10 millioner i 2018.
- 1.10 Mål for tjenestene vedtas i tråd med vedlegg 1.

2 Investering

- 2.1 Investeringer med tilhørende finansiering vedtas i henhold til budsjettskjema 2A og 2B. Herunder tas opp Startlån for videre tildeling med 12 millioner kroner.
  - 2.2 Rådmannen er i finansreglementet gitt fullmakter vedr låneopptak og gjeldsforvaltning. Rådmannen gis fullmakt til å inngå avtaler i tråd med forutsetningene i budsjett og økonomiplan.
  - 2.3 Ingen investeringer skal igangsettes før lånetilsagn, eventuelt tilsagn om investeringstilskudd eller andre finansieringsforutsetninger er på plass.
- 3 Bevilgningene gis som netto rammer. Rådmannen gis myndighet til å foreta budsjettreguleringer i skjema 1B som er i tråd med nettorammene. Rådmannen kan videre delegere denne myndigheten.

Rådmannen skal avlegge økonomirapport for drift og investering til kommunestyret tre ganger i løpet av året.

- 4 Ordførergodtgjørelsen økes fra kr. 675.000,- og fastsettes til kr. 720.000,- for 2018.
- 5 Varaordførergodtgjørelsen fastsettes til 6 % av ordførergodtgjørelsen. I tillegg får varaordføreren ordinær møtegodtgjørelse.
- 6 Møtegodtgjørelsene for øvrige folkevalgte beregnes med samme proSENTSATSER (av ordførergodtgjørelsen) som tidligere.
- 7 Kommunestyret ønsker å opprettholde dagens barnehagestruktur med 5 barnehager. Kommunestyret ber hovedutvalg Opplæring se på muligheter for å finne en løsning fra 2019 innenfor ramma til opplæringsetaten. Hovedutvalgets vurdering oversendes til formannskapet i juni 2018.
- 8 Kommunestyret ber rådmannen om å gi tilbakemelding innen juni på hvordan det lovpålagte folkehelsearbeidet ivaretas i forhold til planarbeid og koordinering.
- 9 Kommunestyret ber rådmannen utarbeide et mulighetsstudie i forhold til «fra leie til eie» innen juni 2018.
- 10 Kommunestyret ber rådmannen kostnadsberegne opparbeiding av kirkegården på Hansnes til BØP 2019.
- 11 Kommunestyret ber rådmannen i 2018 utrede kostnader for erverv av egnede områder for et boligfelt i Vannvåg i løpet av 2018
- 12 Kommunestyret ber om et mulighetsstudie av planlagte industriområder i Valen, Torsvåg og Åbornes.
- 13 Det avsettes 5 mill. til eget fond for investering i båter og fiskerettigheter. Midlene hentes fra innbetaling for grønne konsesjoner. Fondsmidlene skal brukes som investeringer i nevnte prosjekter og de skal fortrinnsvis ikke vare over 5 år. Tilbakebetalingen skal dekke en rimelig avkastning som minst dekker kommunens renter og administrasjonskostnader. Det utarbeides retningslinjer, som skal godkjennes av kommunestyret.
- 14 Hvis havbruksfondet blir større enn budsjettet, skal eiendomsskatten justeres ned med 0,5 promille i 2020 og 2021. Da vil eiendomsskatten være på 5 promille på boliger/hytter.
- 15 Kommunestyret vedtar foreslåtte kuttforslag innenfor opplæringsetaten for 2018, med følgende endring: Hovedutvalg for opplæring bes å se på mulighetene for å lage en

funksjonell ressursfordelingsmodell for skolene. Hovedutvalgets forslag oversendes kommunestyret innen juni 2018.

- 16 Kommunestyret ber rådmannen sette ned en arbeidsgruppe med det formål å utarbeide en plan for etablering av fiber i de områder av kommunen som ikke er vedtatt utbygd. Kommunestyret ber også rådmannen innhente nødvendig kompetanse for å få dette til.
- 17 Det avsettes 5 mill av innbetalingen fra grønne konsesjoner til eget investeringsfond, som dedikeres til investering i fiber for Vannøy, Reinøy og Karlsøy.
- 18 Legges til en stilling i hjemmetjenesten fra 2018. Denne stillingen disponeres til lavterskeltilbud hjemmeboende.
- 19 Stillingen som flyktningkonsulent reduseres med 50% grunnet nedgang på mottak av flyktninger.

KARLSØY KOMMUNE

**ØKONOMIPLAN 2018 - 2021
BUDSJETT 2018**

**Vedlegg til
Kommunestyrets vedtak**

1. Mål for 2018

Arbeidet med innføring av system for helhetlig styring og kvalitet går stadig framover. Også i år kommer det mål bare for første år i planperioden og vi må bruke 2018 til å se på muligheten for å lage mål også for siste år i perioden.

1.1 Felles mål for alle tjenester

Tjenesteområde: Felles for alle tjenester		
Tjenestekvalitet	Mål 2018	Status
Antall brukerundersøkelser gjennomført	6	OK 2016 og 2017
Alle meldte avvik som går på tjenestekvalitet skal følges opp innen fastsatte frister.	100 %	Nytt fra 2017
Samfunn	Mål 2018	Status
Andel planer i planstrategien som er laget/revidert innen årets utgang, inkl overheng fra 2017	100 %	Nytt i 2017
Ferdigstille Strategisk næringsplan	Innen 1.5.18	Nytt
Revidere kommuneplanens arealdel	Innen 31.12.18	Nytt
Organisasjon	Mål 2018	Status
Gjennomføringsgrad medarbeidersamtaler for ansatte med min 20% stilling	100 %	85 %
Andel verneområder med gjennomført vernerunde for fysisk arbeidsmiljø	100 %	50%
Samlet sykefravær	Max 10 %	12 %
Økonomi	Mål 2018	Status
Andel enheter med forbruk innenfor regulerte budsjettammer	100 %	Under 100 %
Nye forhold/enkeltvedtak som oppstår og ikke er innarbeidet i budsjett som rapporteres i førstkomende tertialrapport.	100 %	Under 100 %

1.2 Stabsavdelingen

Tjenesteområde: Stabsavdeling		
Tjenestekvalitet	Mål 2018	Status
Andel arbeidsgivere kontrollert, statlig krav	5 %	Under 5 %
Andel fakturaer betalt innen 3 mnd etter forfall	92 %	Ca 90 %
Samfunn	Mål 2018	Status
Avlegge regnskap innen frist	15. februar	16. feb 2017
Andel sosialhjelpsmottakere siste måned	Max 2 %	1 %
Andel langtidsmottakere sosialhjelp	Max 0,4 %	0,1 %
Andel unge sosialhjelpsmottakere	Max 3 %	1,3 %
Antall deltakere på kvalifiseringsprogram	2	1
Bosette vedtatt antall flyktninger	10	Nytt
Organisasjon	Mål 2018	Status
Brukerundersøkelse Interne tjenester, total score	Som snitt landet	Nytt
Andel henvendelser til helpdesk IKT behandlet innen frist	90 %	Nytt

1.3 Opplæringsetaten

Tjenesteområde: Opplæringsetaten		
Tjenestekvalitet	Mål 2018	Status
Gjennomsnitt standpunkt- og eksamenskarakter	>/= snittet i Troms	+ 0,1 /+ 0,33
Avvik eksamen vs. St.pkt. Karakterer	Max 0,5	0,23
Gjennomsnitt grunnskolepoeng	>/= snittet i Troms	+ 1,8
Resultat nasjonale prøver	>/= landssnitt	
Andel elever som har opplevd mobbing (Elevundersøkelsen)	0	0
Antall meldte mobbesaker i skolen	0	
Gjennomføre risikoanalyse, Krisehåndtering.	Innen 30. juni	Nytt
Andel styrer-, fagleder, pedagogisk lederstillinger og lærerstillinger besatt med ansatte med riktig formell kompetanse	100%	97%
Samfunn	Mål 2018	Status

Karlsøy kommune
ØKONOMIPLAN 2018 - 2021

Brukermedvirkning rådsorganer (SU og SMU)	Min. 4 møter pr.år	
Nivå informasjon og dialog med foresatte (foreldreundersøkelsen)	God (minst 4,0)	
Utarbeide og etablere lokale læreplaner for kulturskolen (for alle tilbud)	Innen 1.8.18	Nytt
Andel barn i målgruppa som har gjennomført førskoletilbud.	100% innen 15.6.18	Nytt
Organisasjon	Mål 2018	Status
Antall lærere som deltar i videreutdanning for kvalitet, skole	Minst 1 pr. skole	
Andel nyansatte i barnehage som får veiledning etter egen mal fra 1.8.18	100 %	Nytt
Økonomi	Mål 2018	Status
Fastsette modell for ressurstildeling skole og barnehage	Innen 1.4.18	Nytt

1.4 Helse- og omsorgsetaten

Tjenesteområde: Helse og omsorgsetaten		
Tjenestekvalitet	Mål 2018	Status
Andel avviksmeldinger vedr enkeltbrukere som følges opp innen frist	100 %	Under 100 %
Andel brukere med rettighet som får tilbud om individuell plan	100 %	60 %
Pasientsentrert team operativt i samarbeid med UNN	Innen 31.12.18	Nytt
Utarbeide strategiplan for velferdsteknologi	Innen 31.12.18	Nytt
Andel innbyggere over 75 år som får tilbud om hjemmebesøk	80 %	
Samfunn	Mål 2018	Status
Antall infomøter for utvalgte målgrupper	Minimum 2	Nytt
Utarbeide retningslinjer for tildeling av omsorgstjenester	Innen 31.12.18	Nytt
Organisasjon	Mål 2018	Status
Andel ansatte i brukerrettede tjenester med helsefaglig utdanning	70 %	66 %
Andel av årets tiltak i Helse og omsorgsplanen og kompetanseplanen som gjennomføres	100 %	Nytt
Økonomi	Mål 2018	Status
Dekningsgrad brukere i hjemmetjenesten	Max likt med Kostragruppe 06	Over
Brutto driftsutgifter pr bruker i pleie og omsorg	10 % lavere enn Kostragruppe 06	8 % lavere

1.5 Drifts- og utviklingsetaten

Tjenesteområde: Drift og utviklingsetaten		
Tjenestekvalitet	Mål 2018	Status
Utarbeide FDV-plan som også ivaretar proaktiv tankegang	Innen 31.12.18	Nytt
Andel henvendelser fra brukere besvart innen frist	100 %	
Andel tjenesteområder som benytter digital saksbehandling innen 31.12.18	100 %	Nytt
Samfunn	Mål 2018	Status
Bruke kommunens nettside som informasjonskanal ut til brukerne.		
Brukerundersøkelse byggesak, gjennomsnittlig score	Som snitt landet	Nytt
Fullføring adresseringsprosjektet	30.06.18	Nytt
Organisasjon	Mål 2018	Status
Opplæring innen anskaffelsesprosesser.		
Andel aktuelle hendelser som meldes via Facilit helpdesk fra alle avdelinger	100 %	Under 100
Ta i bruk av Facilit som styrings- og arkivsystem for leiekontrakter.	Innen 30.06.18	

2. Kommunale avgifter og andre betalingssetter 2018

Type gebyr	2018 eks. m va
Vann	
Abonnement Bolig	1 725,00
Tilknytningsavgift	2 350,00
Forbruksgebyr vann	3,50
Omregningsfaktor m2 til m3, boliger	1:3
Omregningsfaktor m2 til m3, hytte	1:2,2
Omregningsfaktor m2 til m3, driftsbygning	1:2,2
Abonnement næring 0 - 1000 m ³	1 760,00
Abonnement næring 1001 - 5000 m ³	11 300,00
Abonnement næring 5001 - 10000 m ³	21 000,00
Abonnement næring 10001 - 15000 m ³	32 000,00
Abonnement næring 15001 - 20000 m ³	45 000,00
Abonnement næring 20001 - 30000 m ³	67 000,00
Abonnement næring 30001 - 40000 m ³	89 000,00
Abonnement næring 40001 - 50000 m ³	113 000,00
Abonnement næring 50001 - 75000 m ³	170 000,00
Abonnement næring 75001 - 100000 m ³	225 000,00
Abonnement næring 100001 - 125000 m ³	236 000,00
Abonnement næring 125001 - 150000 m ³	245 000,00
Abonnement næring 150001 - 175000 m ³	255 000,00
Leie av vannmåler Ø ≤ 50mm	480,00
Leie av vannmåler Ø ⇒ > 51mm	1 260,00
Avlesing av vannmåler	540,00
Bolig/hytte 1 x pr. år.	
Næring 4 x pr. år.	2 160,00
Vannøyferga	5 350,00
Stakkvikferga	2 600,00
Avløp	
Abonnement Bolig	1 550,00
Abonnement Næring	1 550,00
Forbruksgebyr avløp	2,00
Tilknytningsavgift	1 600,00
Slamavskillere (septik)	
Slam bolig	1 800,00
Ekstratømming bolig, tett tank	1 500,00
Slam bolig - Traktortømming	1 200,00
Slam hytte	900,00
Ekstratømming hytte, tett tank	1 500,00
Slam hytte - Traktortømming	2 500,00
Slam næring - inntil 4m ³	1 600,00
Slam næring - pr. m ³ > 4m ³	400,00
Ekstra-/nødtømming, utenom tur	
Slambil pr. time i arbeidstid	1 080,00
Slambil pr. time utenom arbeidstid	1 640,00
Transport pr. km.	18,10
Renovasjon	
Boligrenovasjon, ihht gebyrsatser fra Remiks	
Hytterrenovasjon, ihht gebyrsatser fra Remiks	
Feiing	
Feiing inkl. forebyggende tilsyn	332,00

Renovasjon i tråd med gebyrsatser fra Remiks - foreslått økning på 2,5 %
Tilsynsgebyr avløp utredes og fastsettes i løpet av 2018.

Barnehagesatser, endring fra 1.1.18 i tråd med Stortingets endring av maksprisen

Plasstørrelse:	1. barn	2. barn (30 % mod.)	3. barn (50 % mod.)
100 %	2.910,-	2.040,-	1.455,-
80 %	2.330,-	1.630,-	1.165,-
60 %	1.750,-	1.225,-	875,-
50 %	1.455,-	1.020,-	730,-
40 %	1.165,-	815,-	585,-

Dagplass: kr. 300,-

Mat, full plass: kr. 300,-

SFO, pris pr mnd

Ordinær SFO 1 000,-

Utvidet SFO 1 900,-

Kort opphold, pr time 80,-

Kulturskolen

Ordinær elevkontingent, barn, enetimer	Kr 2 800 pr. år
Ordinær elevkontingent, voksne	Kr 4 000 pr. år
Ordinær elevkontingent, gruppeundervisning (barnekor, band mv.)	Kr 1 600 pr. år
Teater og Revy	Kr 1 600 pr. år
Korpsinstrument	Kr 2 800 pr. år
Kurs i visuell kunst inkl. matr., barn	Kr 1 500 pr. kurs
Kurs i visuell kunst inkl. matr., voksne	Kr 2 000 pr. kurs
8 ukers kurs, barn	Kr 600 pr. kurs
12 ukers kurs, barn	Kr 800 pr. kurs
Instrumentleie	Kr 1 000 pr. år
Søskenmoderasjon på ord. elevkontingent	50% (under 18 år)
Flerkursmoderasjon på ord. elevkontingent	25% for kurs 2
Det gis ikke moderasjon på korttidskurs og korpsinstrument	

Svømmehall

- Enkeltbillett for voksne, pr gang 50,-
- Enkeltbillett for barn, pr gang 25,-

Biblioteket

Purregebyr voksne, 1. purring	20,-
Purregebyr voksne, 2. purring	40,-
Purregebyr voksne, 3. purring	60,-
Purregebyr barn, 2. purring	20,-
Purregebyr barn, 3. purring	40,-
Erstatning for tapt eller skadet materiell:	
Medier for barn	150,-
Voksne, pocket/hefter	200,-
Voksne, innbundne/lydbøker	400,-
Filmer	150,-

Hjemmetjenester – praktisk bistand i hjemmet, pris pr mnd

Bruker med inntekt under 2G (Blir prisjustert 2018)	205,-
Bruker med inntekt 2-3G	610,-
Bruker med inntekt 3-4G	810,-
Bruker med inntekt 4-5G	1020,-
Bruker med inntekt over 5G	1320,-

Korttidsopphold sykehjem

Korttidsopphold pr. døgn (prisjusteres senere)	160,-
Enkelt dag eller nattopphold	80,-

Middager

Middag, pr dag	70,-
Transport mat	20,-
Full kost for beboere omsorgsbolig pr. dag	110,-

Trygghetsalarm, pris pr mnd

180,-

Husleiesatser pr mnd

Omsorgsbolig Karlsøyheimen/Helgøyheimen	7 380,-
Omsorgsbolig Vannvåg bosenter	4 940,-
Strøm Karlsøyheimen/Helgøyheimen	700,-
Kost for beboere i omsorgsbolig	3 300,-
Kost omsorgsbolig, pris pr dag	110,-

Øvrige husleier reguleres med KPI for 2017 når den foreligger

Tomtesalg

Næringstomter, minimumspris pr m2	140,-
Boligtomter ut fra kostpris med påslag for hvert boligfelt	
I tillegg kommer ordinære gebyrer for fradeling, målebrev, tinglysning etc	

Havneavgifter

- Flytebrygger, pr breddemeter, næringsdrivende, eks mva 2.600,-
- Flytebrygger, pr breddemeter, fritidsbåter 3.250,-
- Kommunestyret delegerer til rådmannen å fastsette tilleggsgebyr for fritidsbåter i Stakkvik havn med utgangspunkt i 30 års avskrivning.

Resten av regulativet gjennomgås i 2018 med utgangspunkt i ny havnelov for å sikre inntekter minst tilsvarende selvkost.

Kopiering

Ordinær kopiering A4	3,-
Ordinær kopiering A3	5,-
Fargekopi A4	10,-
Kopiering større enn A3 etter avtale	

Laminering

A4	30,-
A3	50,-

Gebyrer for byggesaker, kart og oppmåling:

A Generelle bestemmelser

A.1 Betalingsplikt

Den som får utført tjenester etter dette regulativet, skal betale gebyr etter satser og retningslinjer som fremgår av regulativet. Gebyrkravet rettes mot tiltakshaver, rekvirent eller bestiller.

Saksgebyrer skal betales selv om søknaden skulle bli avslått.

Gebyr skal være betalt innen 30 dager regnet fra fakturadato. Ved for sen betaling, vil purregebyr og forsinkelsesrente påløpe.

Det kan ikke kreves rentetillegg for mye betalt gebyr.

A.2 Hvilket regulativ skal brukes

Gebyrene skal beregnes etter det regulativet som gjelder den dato kommunen mottar en tilfredsstillende melding, søknad eller begjæring/rekvisisjon (eierseksjonsloven/delingsloven).

A.3 Betalingstidspunkt

Før kommunen utsteder midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest, skal tilhørende gebyr være betalt. Likeså skal kartforretnings- og aktuelle tinglysingsgebyr være betalt før det utstedes målebrev/matrikkelbrev eller registreringsbrev.

For søknadssaker kan kommunen kreve at tilhørende gebyrer skal være betalt før saksbehandlingen tar til. For saker hvor gebyr skal beregnes etter medgått tid og kommunens utgifter til sakkyndig bistand, skal kommunen ved forskuddsbetaling skrive ut et foreløpig gebyr i samsvar med gitt overslag. Når kommunens arbeider er fullført, skal kommunen regne ut det endelige gebyret og skrive ut tilleggsregning eller tilbakebetale for mye betalt gebyr.

Også for andre arbeider kan kommunen kreve at gebyret er betalt før kommunens arbeider starter. For arbeider som skal godtgjøres etter brukte timeverk, skal kommunen ved krav om forhåndsbetaling, stipulere gebyret. Til vanlig bør gebyrer som skal utregnes etter brukte timeverk og kommunens utgifter til sakkyndig bistand, utskrives etterskuddsvis.

Ved store oppdrag kan kommunen skrive ut regning på utførte deler av arbeidet, men ikke oftere enn månedsvis.

Klage på gebyrfastsettelse eller søknad om helt eller delvis fritak for å betale gebyr, medfører ikke utsettelse av betalingsfrist.

A.4 Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan rådmannen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunngitt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

A.6 Klage

Fylkesmannen er klageinstans for enkeltvedtak gjort i medhold av dette regulativet for gebyrer etter plan- og bygningsloven og forurensningsloven. Kommunal klagenemnd er klageinstans for tilsvarende gebyrvedtak etter delings- og seksjoneringsloven.

A.7 Avbrutt arbeid

Når en tiltakshaver/rekvirent forårsaker at kommunens arbeid må avbrytes eller avsluttes før det er fullført, skal det betales en andel av tilhørende gebyr tilsvarende det kommunen har eller må utføre.

A.8 Endring av regulativet eller gebyrsatsene

Endringer av gebyrregulativet vedtas av kommunestyret, normalt i forbindelse med kommunestyrets behandling av budsjettet for kommende år.

Dersom kommunestyret vedtar at gjeldende regulativ skal indeksreguleres, skal satsene avrundes i hele kroner.

B Attester o.l., og tjenester som skal betales etter medgått tid

B.1 Attester o.l.

For attester o.l., som kommunen kan kreve gebyr for i medhold av plan- og bygningsloven og delingsloven, og som ikke er spesifisert i regulativet for den enkelte lov, kan kreves følgende gebyr:

A	For registerutskrift, ekstra protokollutskrift, for attest o.l. hvor alle relevante opplysninger er tilgjengelige ved kontoret:	Kr 1300
B	Søknadspakke	Kr 1500

For register- eller protokollutskrift og attest som krever mer enn et halvt timeverk, kan det kreves gebyr etter medgått tid og satser i B.2.

B.2 Timepris

For gebyr som skal beregnes etter medgått tid, jf. regulativet, skal en bruke følgende timesatser:

A	Kontorarbeid	Kr 1150
B	Feltarbeid: Enkeltperson	Kr 1150

C Gebyrer for arbeider etter plan- og bygningsloven 33-1

C.1 Kart og eiendomsoppgaver § 2-1

C.1.1 Kart til plan-, prosjekterings- og dokumentasjonsarbeider

For **analog** kopi på målholdig transparent materiale og en papirkopi av grunnkartbasen betales i henhold til følgende tabell:

FKB standard	Format A4	Format A3	Format A2	Format A1	Format A0
FKB-A	0	0	0	0	0
FKB-B	0	0	Kr 250	Kr 300	Kr 350
FKB-C	0	0	Kr 250	Kr 300	Kr 350
FKB-D	0	0	Kr 250	Kr 300	Kr 350

For kopi av **digital** kartbase levert på digital form:

✓ **kr 1,50 per kbyte pluss et grunngebyr på kr 750 per leveranse.**

C.2 Plansaker § 12-3

Regulativet gjelder for alle detaljreguleringer (jf PBL §12-3), regulativet gjelder for nye reguleringsplaner og for utfylling og endring av vedtatte reguleringsplaner. Gebyret belastes forslagsstiller.

C.2.1 Oppstartsmøte med referat (per møte)

Oppstartsmøte med referat (per møte) Gebyr beregnes etter medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand. Minstegebyr:	Kr 3.700

C.2.2 Privat forslag til detaljreguleringsplan § 12-3, eller endring av gjeldende bebyggelses- eller reguleringsplan §§ 12-3 og 12-14

Samlet gebyr for reguleringsplaner blir summen av pkt. A, B og evt. C

A) Behandlingsgebyr:

Pr regulering kr 38.500

B) Arealgebyr:

Ved beregning av areal skal LNFR-områder trekkes fra.

- a. Areal inntil 10.000m² kr 29.200
- b. Areal inntil 20.000m² kr 36.500
- c. For arealer over 20.000 m² betales et tillegg for hvert påbegynt arealintervall på 1.000 m² kr 1100

C) Merarbeider utover normal saksbehandling, etter medgått tid.

D) Tilleggsgebyr

Tilleggsgebyr per time, jf B2 dersom forslagsstiller fremmer endringsforslag underveis.

E) Annet

Ved skriftlig tilbaketrekking av en sak og før den legges ut til offentlig ettersyn, skal det faktureres etter medgått tid. Det samme gjelder når en sak må anses som uaktuell som følge av manglende oppfølging av saken fra forslagsstiller.

C.2.3 Søknad om planendring

For søknad om endring av godkjent plan, skal det betales følgende gebyr:

Basisgebyr:

A	Endringer, jf. pbl § 12-14	Kr 17.500

C.3 Tiltakssaker (bygge- og anleggssaker)

C.3.1 Forhåndskonferanse § 21-1

Forhåndskonferanse	Vederlagsfritt

C.3.2 Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver § 20-4

Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver	Kr 7500

C.3.4 Dispensasjon § 19-1

Gebyr for dispensasjon kommer i tillegg til saksgebyr etter pkt. C.3.5 og C 3.2

C.3.4.1	For hver sak / hvert forhold som krever dispensasjon og må behandles av formannskapet. Minstesats	Kr 9000
C.3.4.2	For hver sak / hvert forhold som krever dispensasjon og kan behandles av administrasjonen, og krever høring av sektormyndigheter. Minstesats	Kr 6500
C.3.4.3	For hver sak / hvert forhold som krever dispensasjon og kan behandles av administrasjonen, og som ikke krever høring av sektormyndigheter. Minstesats	Kr 4000

C.3.5 Søknadspliktige tiltak jf. pbl § 20-1

Oppregningen av tiltak under C.3.5 er ikke uttømmende. Kommunen fastsetter i alle søknadssaker hvilket punkt i regulativet gebyret skal beregnes etter.

Hvor det i malen er forutsatt faste gebyrer, forutsettes søknad basert på prekaksepterte løsninger. Der dette ikke er tilfelle, skal gebyr beregnes etter medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand. I disse sakene skal gebyret ikke være mindre enn vedtatt fastgebyr.

Hvor et tiltak er et kombinasjonstiltak med flere ulike og selvstendige bruksenheter, skal det betales gebyr etter høyeste gebyrkategori. For søknad hvor gebyr skal betales per enhet som inngår i søknaden, gjelder regelen om høyeste gebyrkategori bare vedkommende enhet.

Karlsøy kommune
ØKONOMIPLAN 2018 - 2021

Oppdeling av tillatelse, jf. Pbl §21-2, i rammetillatelse og igangsettingstillatelse:

A	Rammetillatelse 75% av gebyr
B	Igangsettingstillatelse 50% av gebyr

C.3.5.1 Tiltak jf. Pbl § 20-3, gjelder for saker i pbl §20-1 a, b, g, j, k og l

Pbl §20-1

- a) oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av bygning, konstruksjon eller anlegg
- b) vesentlig endring eller vesentlig reparasjon av tiltak som nevnt under a
- g) oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i boliger samt annen ombygging som medfører fravikelse av bolig
- j) plassering av midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg
- k) vesentlig terrenginngrep
- l) anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass

A	Tiltaksklasse 1	Kr 16.500
B	Tiltaksklasse 2 medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand. Minstegebyr	Kr 26.500
C	Tiltaksklasse 3 medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand. Minstegebyr:	Kr 42.000

Hvor boligbygning har flere boenheter som tilfredsstiller de bygningsmessige kravene til å kunne bli registrert som egen seksjon etter lov om eierseksjoner, skal det betales følgende tillegg pr enhet:

D	Enhet nr. 2 til og med nr 5: 50 % av gebyr
E	Fra og med enhet nr. 6: 20 % av gebyr

C.3.5.2 Tiltak jf. pbl § 20-3, gjelder for saker i pbl § 20-1 c, e, f, h og i

Pbl §20-1

- c) fasadeendring
- e) riving av tiltak som nevnt i bokstav a
- f) oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner
- h) oppføring av innhegning mot veg
- i) plassering av skilt- og reklameinnretninger

A	Tiltaksklasse 1	Kr 8.500
B	Tiltaksklasse 2 medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand. Minstegebyr	Kr 15.500
C	Tiltaksklasse 3 medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand. Minstegebyr:	Kr 22.500

C.3.5.3 Tiltak jf. pbl § 20-3, gjelder for saker i pbl § 20-1 d

Pbl §20-1

- d) bruksendring eller vesentlig utvidelse eller vesentlig endring av tidligere drift av tiltak som nevnt i bokstav a

A	Bruksendring som ikke medfører endring av bygning, tekniske installasjoner m.v. Gebyr lik C.3.5.2
B	Bruksendring som forutsetter endringer av eksisterende bygning(er), konstruksjon eller anlegg. Gebyr Lik C.3.5.1

C.3.6 Endringer i forhold til gitt tillatelse

C.3.6.1 Søknad om endring i forhold til gitt tillatelse. Melding om endring i forhold til tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver

A	Endring i forhold til gitt tillatelse- søknadspliktige tiltak. Minstegebyr:	Kr 4000
B	Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver og som ikke medfører registeroppdatering. Minstegebyr:	Kr 2100

C.3.7 Plassering og beliggenhetskontroll

Grunngebyr + medgått tid og materiell

A	Grunngebyr	Kr 5500
B	Ved samtidig påvisning av ekstra bygg betales det medgått tid og materiell	

C.3.8 Midlertidig brukstillatelse

Kr 4500

C.4 Ulovlige byggearbeider, jf. PBL kap. 32

Ved ulovlig igangsatt byggearbeid skal tiltakshaver gebyrlegges som vanlig og i tillegg gebyrlegge for merarbeid

C.5 Overtredelsesgebyr, jf. PBL § 32-8

Overtredelsesgebyr beregnes jf. kapittel 16 i Forskrift om byggesak (SAK10).

D. Oppmålingssaker og matrikkelføring

D.1 Oppretting av matrikkelenhet

D.1.1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn og matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn

A	Areal inntil 0,2 dekar	Kr 14.000
B	Areal inntil 0,5 dekar	Kr 18.000
C	Areal til og med 2 dekar	Kr 23.500
D	Areal 2 til 5 dekar	Kr 30.000
E	Areal over 5 dekar etter medgått tid. Minstegebyr	Kr 35.000
F	Ved samtidig fradeling av tilgrensende tomter, i samme sak, er gebyret fra tomt 2 - 5	60 %
G	Ved samtidig fradeling av tilgrensende tomter, i samme sak, er gebyret fra tomt 6	40 %

D.1.1.2 For tilleggsareal til eksisterende matrikkelenhet eller uregistrert samferdselsgrunn

B	Areal til og med 500 m ²	Kr 12.000
C	Areal 500 m ² til 5 dekar	Kr 15.000
F	Areal over 5 dekar etter medgått tid. Minstegebyr	Kr 18.000

Hvor tilleggsarealet kommer fra flere eiendomsenheter, skal det betales gebyr for hver fradelt parsell etter ovenstående tabell.

D.1.1.3 Arealoverføring Kr 15.000

D.1.1.4 Registrering av punktfeste

Inntil tre punktfeste, som ligger på ett registernummer, og som blir etablert i samme sak, per punktfeste:	Kr 10.000

For overskytende punktfeste etablert samtidig på samme eiendom, 80 % av fullt gebyr.

D.1.1.5 Justering av eksisterende grense

Grensejustering i forbindelse oppretting av grunneiendom og festegrund og matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn etter pkt. D.1.11, D.1.1.2, eller D.1.1.3, inngår i nevnte gebyr.

D.1.1.6 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr etter regelen i pkt. A.7. Minstegebyr	Kr 2800

D.2 Registrering uten kartforretning

D.2.1 Utstedelse av matrikkelbrev for grunnareal til seksjon, per seksjon

A	Hvor utarbeiding av matrikkelbrev krever markarbeid; er gebyret per seksjon	Kr 7000
B	Hvor utarbeiding av matrikkelbrev ikke krever markarbeid, er gebyret per seksjon	Kr 4000

Ved reseksjonering som medfører endring av grensene for en seksjons uteareal, skal det utstedes nytt målebrev. Gebyr skal betales i samsvar med ovenstående satser.

D.2.2 Utstedelse av matrikkelbrev kr 500

D.3 Påvisning og klarlegging av grense

D.3.1 Påvisning og klarlegging av grense

Karlsøy kommune
ØKONOMIPLAN 2018 - 2021

For påvisning av grensebeliggenhet ut fra koordinatbestemt matrikkelbrev, målebrev eller eiendomskart av tilfredsstillende standard, er gebyret for:

A	Til og med to punkter:	Kr 5000
B	Tillegg per punkt fra og med punkt nr. tre:	Kr 1500
C	Dersom det ikke foreligger koordinatbestemt matrikkelbrev, målebrev eller eiendomskart av tilfredsstillende standard	Gebyr som D1.1.1

D.4 Registerutskrifter

✓ **Det skal betales gebyr i samsvar med pkt. B.1 og C.1**

E Gebyrer for arbeider etter lov om eierseksjoner (§ 7)

E.1 Begjæring om seksjonering eller reseksjonering av en eiendom

A	Sak som krever befaring:	Fem rettsgebyr
B	Sak som ikke krever befaring:	Tre rettsgebyr

E.2 Gjennomføring av oppmålingsfortetning for grunnareal som inngår i en seksjon.

Gebyr fastsettes etter reglene i kap. D.1

E.3 Ny behandling av avslått søknad

Der fornyet søknad om seksjonering eller reseksjonering av et bruksnummer fører til godkjenning eller nytt avslag, skal halvparten av tidligere betalt gebyr komme til fratrukk dersom søknaden kommer til kommunen innen tre måneder etter dato for første avslag. (Kommer ny søknad på et seinere tidspunkt, skal det betales fullt gebyr.)

F Saksbehandling om utslipp fra mindre avløpsanlegg og avfallsplaner, jfr. Forurensningslovens § 52a og forurensningsforskriften § 11-4

F.1 Søknadssaker

Det skal betales gebyr per utslipp etter følgende satser

A	Anlegg der utslippet er kalkulert til < 15 PE	Kr 6000
B	Anlegg der utslippet er kalkulert til mellom 15 og 100 PE	Kr 12.000

G Eiendomsopplysninger

G.1

Eiendomsinformasjon/meglerpakke	Kr 3.000

H. Gebyr ved tilsyn

H.1 Generelt

H.1.1 Det skal betales gebyr for tilsyn som følge av brudd på eller manglende oppfyllelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven.

H.1.2 Gebyr beregnes etter medgått tid med timesats fastsatt i regulativet pkt **B.2**

H.1.3 Gebyr ved tilsyn etter medgått tid faktureres fortløpende og dokumenteres med timeliste. Gebyr etter punkt **H.2** faktureres når tilsynet avsluttes med rapport.

H.1.4 Gebyret faktureres som hovedregel tiltakshaver. Dersom kommunen finner det klart at ett eller flere foretak med ansvarsrett kan holdes ansvarlig for regelbruddet, kan gebyret faktureres vedkommende foretak.

H.1.5 Dersom det gjennom slikt tilsyn avdekkes at det ikke har skjedd regelbrudd, skal det ikke betales gebyr. Eventuelt betalt gebyr refunderes.

H.1.6 Det skal ikke betales gebyr for tilsyn som iverksettes av kommunen av eget tiltak.

H.2 Tilsyn ved arbeid i strid med plan- og bygningslovgivningen

H.2.1 For tilsyn ved tiltak som utføres i strid med gitte tillatelser, vilkår i tillatelser eller øvrige bestemmelser i plan- og bygningslovgivningen betales gebyr etter medgått tid.

H.2.3 Ved avholdt befarings betales minimum gebyr 3 x timesatsen, jf B2 pr befarings.

H.2.4 Gebyr for sakkyndig bistand, pbl § 25-2, 2. ledd, betales etter medgåtte utgifter.

H.3 Tilsyn ved brukstillatelse/ferdigattest

H.3.1 For tilsyn ved anmodning om midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest der vilkårene for brukstillatelse eller ferdigattest ikke er oppfylt, betales gebyr etter medgått tid.

H.3.2 For tilsyn som følge av at vilkår i midlertidig brukstillatelse ikke er oppfylt innen fastsatt frist, betales gebyr etter medgått tid.

H.3.4 For tilsyn ved anmodning om ferdigattest mer enn 3 år etter at tiltak er tatt i bruk, betales gebyr etter medgått tid.

3. Selvkost

Høsten 2016 startet vi innføring av et nytt fagsystem for selvkost. Denne jobben har grunnet mannskapsbytte blitt noe nedprioritert i deler av 2017 og var derfor ikke fullført før rådmannens forslag ble ferdigstilt. I tillegg har vi fortsatt fondsmidler på vann, avløp og feiing. Begge disse forholdene til sammen gjør at gebyrene i hovedsak er uforandret fra 2017 til 2018 og dermed totalt sett lavere enn de ellers ville vært.

Etter årsoppgjøret for 2017 vil vi få en grundig gjennomgang av alle selvkostområder og ut fra det vil det kunne bli aktuelt med noen justeringer for 2018. Vi vil da også se på selvkost for de nye områdene som ble vedtatt fra 2017; byggesak, oppmåling og deler av havn.

I 2018 tas det også sikte på revidering av forskrifter innenfor vann, avløp og renovasjon og det kan gi grunnlag for endring av gebyrene fra 2019.